

lokalne Ajdovščina

**Ana Velikonja | Janko Bačar | Nejc Furlan | Petra Brecelj | Tjaša Peršič |
Zanda Brikmane | David in Enej Krševan / Nataša Peloz in Tim Rovtar | ReRum**

LEONE SLADOLEDI IZ AJDOVŠČINE V SVET

Prav tu, v Ajdovščini, je ob osamosvojitvi Slovenije v majhni garaži nastal Incom, podjetje za proizvodnjo sladoleda. Lastnik Andrej Slokar je z znanjem, energijo in predanimi sodelavci iz skromnih začetkov ustvaril veliko mednarodno podjetje, ki zaposluje preko 360 sodelavcev.

V naši proizvodnji vsak dan pripravimo sto ton sladoledne mase, iz katere znamo izdelati več kot 600 različnih izdelkov in pošljemo v svet več kot dva milijona vrhunskih sladoledov. Spretno in inovativno oblikujemo tudi sladoled na palčki pa podobah licenčnih pravljčnih in risanih junakov, ki navdušujejo svet. Zavedamo se, da lahko tekmujejo le z inovativnimi, kakovostnimi izdelki, zato krepimo tehnološki razvoj in širimo proizvodne zmogljivosti.

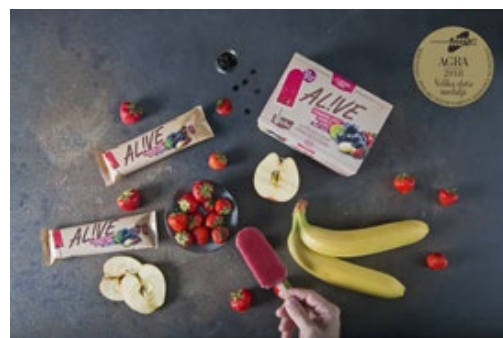
Stalni nadzor kakovosti izdelkov nam omogoča, da iz Ajdovščine v svet odhajajo najboljši sladoledi, ki jih cenijo povsod po svetu, tudi na zahtevnih Evropskih trgih, denimo v Nemčiji, Veliki Britaniji, Italiji in naprej po svetu: od Amerike, Avstralije do Savdske Arabije. Edino zagotovilo za nadaljnjo rast in razvoj podjetja so naši vrhunski izdelki, ki so odraz odličnosti in inovacij. To potrjujejo tudi pomembne nagrade, ki smo jih zanje prejeli in na katere smo vsi zaposleni v podjetju izredno ponosni.

Wabel je prestižna mednarodna nagrada najboljšim proizvajalcem prehranskih izdelkov. Na letnem srečanju proizvajalcev in trgovskih verig v Parizu marca letos je v kategoriji sladoled kot najbolj inovativna slavila blagovna znamka **Leone Al!ve** s svojima paradnima konjema: proteinski sladoled na palčki, ki potrošnikom nudi priročno osvežitev po športnih aktivnostih ter simulacija priljubljenega zajtrka (jogurt z mueslijem in sadjem) na palčki.

Mednarodno priznanje **britanskega združenja za zamrznjeno hrano (BFFF)** pa je v začetku junija letos prejela trojno oblita palčka **Triple Pleasure**, in sicer zlato priznanje za najbolj inovativen izdelek v kategoriji sladoledov (Najboljši sladoled 2018) ter priznanje za najboljši izdelek med vsemi kategorijami izdelkov (Najboljši izdelek 2018). To priznanje pa je še toliko bolj dragoceno, saj so sladoled na palčki s karamelo kot najboljšega izbrali neodvisni britanski potrošniki, ki so bili navdušeni nad izgledom, inovativnostjo, kombinacijo okusov in strukturo sladoleda.

Konec junija so v Varšavi na Poljskem podelili mednarodne nagrade **World DAIRY Innovation Awards 2018** za najbolj inovativne izdelke v mlečni industriji. V kategoriji najboljšega sladoleda na področju mlečnih inovacij v letu 2018 so ponovno zmagali naši **Leone Al!ve** sladoledi. Nagrad pa smo deležni tudi na domačih tleh. Veliko **zlato medaljo AGRA 2018** so prejeli sladoledi **Leone Triple pleasure Malina**, **Leone Triple Pleasure Karamela** ter **Leone Al!ve Aronia**.

Pripravljeni smo na vedno nove poslovne izzive; **ponosni, da lahko ustvarjamo najboljši sladoled za vas.**

Veseli smo, da vam lahko v naših treh trgovinah Leone v **Ajdovščini**, **Novi Gorici** in **Mariboru** ponudimo naše najboljše sladolede.

Vse ljubitelje sladoleda in ostalih zamrznjenih izdelkov vabimo v prodajalne **LEONE** (Ajdovščina, Nova Gorica in Maribor)

Ponedeljek – Petek: 8:00 – 19:00

Sobota: 8:00 – 13:00

Nedelje in prazniki zaprto.

www.leone.si

Vsebina

Lokalne Ajdovščina: 2018, številka 1

- 6** Ana Velikonja: Rutina je eden od mojih strahov Tina Velikonja
- 9** Nejc Furlan: Če bi Cankar še živel kolumna
- 10** Janko Bačar: Vsak mesec naredimo več milijonov izdelkov Tina Velikonja
- 14** Petra Greiner: Posebnost Vipavske se najbolj odraža v vinih Matjaž Jazbar
- 16** Tamara Langus: Ponudniki morajo razumeti svoje ciljne skupine Matjaž Jazbar
- 18** Tjaša Peršič: Ko ugotoviš, da si mlad samo do 29. leta Tina Velikonja
- 22** Podjetje O.K.M. – natančnost, inovativnost, visoka kakovost PR
- 25** PUM-O, projektno učenje mlajših odraslih Ksenija Sulič
- 26** Zanda Brikmane: Ko neznano mesto postane tvoj dom Tina Velikonja
- 30** Iskali forum, našli principij - ob prenovi Lavričevega trga Tina Velikonja
- 34** InCasta 2018 - Dan ajdovske industrije in podjetništva Neja Fakin
- 36** Ula Podojstršek: Usodna prijateljstva kolumna
- 38** Otrok, starši in šport: David in Enej Krševan /
Nataša Peloz in Tim Rovtar Matjaž Jazbar
- 45** Še več brezplačnih izobraževanj mag. Alenka Magajne
- 46** Petra Breclj: Neprecenljivo kolumna
- 48** Goriške opekarne: Od temeljev do strehe PR
- 50** Skupina ReRum: Ne podrejšmo se trendom Tina Velikonja

LOKALNE AJDOVŠČINA

Izdajatelj

Zavod DISISDIS - Zavod za medijske dejavnosti, Ajdovščina
Bevkova ulica 11, 5270 Ajdovščina

Odgovorna oseba izdajatelja

Matjaž Jazbar

Uredništvo

Zavod DISISDIS, Lokalne Ajdovščina
Bevkova Ulica 11, 5270 Ajdovščina

Odgovorni urednik

Matjaž Jazbar

Tisk

Grafika Soča

Naklada

6.700 izvodov

Razširjanje

Brezplačna distribucija v vsa gospodinjstva na območju občine Ajdovščina.

Naslovnica

Foto: Marko Banjac/Studio528

Oblikovanje

Urška Černigoj

Medij Lokalne Ajdovščina je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 2127.

Uvodnik

Lokalne Ajdovščina: 2018, številka 1

Bilo je štiri leta nazaj, ko je nastala Facebook stran Lokalne volitve Ajdovščina. Tako, iz čistega nič, v prostovoljno pomoč občanom, do boljše informiranosti glede županskih kandidatov in z željo po čim večji udeležbi pri oddaji volilnih lističev. Na presenečenje je bila stran zelo dobro obiskana, brana in komentirana. Nabralo se je dobrih tristo všečkov, kar je simpatična številka, glede na nič evrov vložka v promocijo.

Volitve so minile, dobili smo novega moža na županskem stolčku, Facebook stran pa je končala s svojim poslanstvom. Škoda bi jo bilo vreči stran, zato smo besedico 'volitve' umaknili in rodila se je Facebook stran Lokalne Ajdovščina. Sprva le kot posredovalec novic iz večjih medijev, o dogajanju v Ajdovščini in okolici. Klasično 'šeranje' torej. Pa vendar so všečki rasli in prebili magično mejo tisoč lajkov. Vse več je bilo tudi lastnih, avtorskih novic, fotoreportaž, napovedi dogodkov in podobno.

Logična posledica vsega tega je bila spletna stran. Junija, leta 2015, je tako luč sveta ugledal spletni portal Lokalne Ajdovščina. Na začetku včasih površen, naiven, s preveč ali premalo vejicami, pa vendar opažen in dobro sprejet. In z željo po napredku in učenju. Rasla je branost, rasli so všečki, pridružila sta se še Instagram in Twitter profil. Spletni portal se je razvijal, vse več ljudi se je pridružilo s svojimi besedili, razmišljanji ali kot sogovorniki.

Danes so Lokalne Ajdovščina skoraj del vsakdana, dnevno nas obišče okrog dva tisoč bralcev, kar je precej lepa številka. Kljub vse večji računalniški pismenosti pa mnogi še vedno radi vzamejo v roke papirno klasiko, zato jim želimo približati naše vsebine v tiskani obliki, kot nadgradnjo spletnega portala, in priznam, tudi za promocijo.

Ne glede na ime portala pa center dogajanja na njem ni več le Ajdovščina, temveč že kar vsa zgornja Vipavska dolina. Še vedno Lokalne Ajdovščina niso popolne, pa vendar z željo po dobrih novicah, po kvalitetnem branju, brez iskanja nepotrebnih senzacij in nagibanja na to ali ono stran, ko to ni potrebno.

Podobno kot Lokalne Ajdovščina hitro rast beleži tudi občina Ajdovščina. Res ji gre pri tem na roko tudi mnogo lepša gospodarska slika v svetu, pa vendar se kvaliteta bivanja ne meri le v denarju. Oživel je gospodarstvo, izboljšali so se pogoji za vse generacije, infrastruktura se razvija, prišli so turisti, kmalu pa bo novo podobo dobilo še staro mestno jedro. Vse to in še marsikaj pa pripomore, da je danes življenje v Vipavski dolini resnično užitek. Privilegij. Zato ne iščimo vedno slabega v dobrem, naj bo poudarek na še boljšem.

Matjaž Jazbar, odgovorni urednik

Delo na objektu poteka
organizirano na ta način,
da vemo kakšne so
naše naloge,
zato kot podizvajalec
z družbo Grapri
radi sodelujemo .

Sebastjan Štor
ELEKTRO STIK

Pri Grapriju držijo besedo,
saj uresničijo
kar je dogovorjeno.
RAVNIKAR - POTOKAR
arhitekturni biro d.o.o.

Vidi se,
da imajo veliko izkušenj
na področju gradbeništva,
kar pri izvedbi uporabljajo
in s tem investitorju zelo
pomagajo . Milan Hladnik
Incom d.o.o.

S skupnimi
močmi smo izvedli
že več projektov, kjer
se je Gapri izkazal kot
zanesljiv in organiziran
izvajalec, ki dela v veliki
meri izvaja z lastnim
preizkušenim kadrom, kar je
za delo na področju s
posebnimi zahtevami
ključno.

Primož Čizman
ELES

Delo je razgibano,
s sodelavci se
dobro razumemo.

Barbara Prosen
Grapri

Grapri
www.grapri.org

Ana Velikonja

Rutina je eden izmed mojih življenjskih strahov, zato skrbim za nenehno dinamiko

Ana Velikonja v sebi ne skriva ambicioznosti. Vodja razvoja na ajdovskem Mlinotestu, obenem študentka podiplomskega študija Biomedicine na UL, je pravi dokaz uspešnosti mladih na vodilnih položajih. Čutiti je njeno neizmerno predanost raziskovalnemu delu, s katerim želi premikati meje tako v poslovnem kot vsakdanjem svetu. Z raziskovanjem nerazvitih držav se je naučila ceniti življenje, saj ni vse dano vsakomur, pravi. Rada odkriva tudi podvodne globine, kjer se počuti povezana z naravo in spočita od vsakdanjega sveta. Navdihujejo jo posamezniki, ki jim skozi umetnost in glasbo uspe izražati misli, kritiko in načela. Kot otrok si je želela postati aktivistka, a ji je za to zmanjkalo poguma. Ji pa zato danes ne primanjkuje kreativnosti in zagnanosti v svojem poklicu. Vrline, ki bodo mladi podjetnici zagotovo utrle pot do uspeha.

PIŠE

TINA VELIKONJA

© arhiv Ana Velikonja

Vedno sem se držala stvari, služb in oseb, pri katerih sem se počutila srečno. Ko se nisem počutila več tako, sem odšla.

❓ Kdo je Ana Velikonja in kaj o sebi najraje pove, kadar ima to priložnost?

O sebi ne govorim najraje. Verjetno bi lahko razglabljala več ur o tem, kdo sem. Raje vidim, če si ljudje sami ustvarijo sliko o meni. Kari-

erno gledano sem vodja razvoja na podjetju Mlinotest in študentka podiplomskega študija Biomedicine na UL.

❓ Kakšna je bila vaša življenjska pot? Verjetno zanimiva, pestra, polna ustvarjalne energije in želje po uspehu. Kaj bi še dodali k tem mojim ugibanjem?

Ja, nikoli mi ni bilo dolgčas. Rutina je eden izmed mojih življenjskih strahov, zato skrbim za nenehno dinamiko. Rada počnem več stvari, včasih tudi preveč hkrati (kar se vedno ne konča optimalno). Posledično manj spim, kot je 'normalno', a le tako sem produktivna. Ustvarjalna energija pa je nekaj, kar je potrebno gojiti in negovati. Žal mi je, da jo zaradi trenutne preobremenjenosti nekoliko zapostavljam – tako v službi kot osebno.

❓ Ste tudi zagrizena tabornica ...

Taborništvo je del mene in me je nedvomno oblikovalo v to, kar sem sedaj. Najprej sem bila le članica, nato načelnica, sedaj zaključujem 4-letni mandat starešine in ga prepuščam zagnani naslednici. Taborniki so odlično učno orodje za neformalna znanja, ki jih delodajalci sedaj močno pogrešajo. Pri tabornikih sem se naučila vodenja, soočanja s problemi, timskega dela ... Spoznala sem tudi, da se dejansko učimo na napakah, če jih uspešno razrešimo.

❓ Začeli ste kot mlada raziskovalka. Čemu pripisujete zasluge za uspeh?

Uspeh je zame še nedosegljiv pojem. Toliko stvari imam, ki me bremenijo in bi jih rada doseгла, da se težko opredelim kot uspešno – tako poslovno kot zasebno.

Za trenutno dosežene cilje pa se moram v prvi vrsti zahvaliti staršem, ki so mi omogočili najljepše otroštvo in sprejeli skoraj vsako mojo

odločitev. Tiste moje muhe enodnevnice so mi znali tako subtilno odsvetovati, da mi ni bilo pretežko to sprejeti. Tudi sestra mi je predstavljala zgled in mi z usmeritvami veliko pomagala.

Ste ponosni na to, da ste zaposleni v domačem, lokalnem podjetju?

Seveda. Gre za posebno vez z domačim podjetjem, ki jo težko opredelim. Služba mi predstavlja neke vrste dom. Čeprav te marsikatera stvar moti in jezi, je vez z domačnostjo podjetja tista, ki te drži, da ne obupaš in vztrajaš dalje.

vendar je to v tem trenutku za industrijske razmere težko doseči.

Kako uresničujete svoje raziskovalne ideje?

Idej je ogromno, vendar jih veliko ostane znotraj našega razvojnega oddelka. Problem je namreč pot od ideje do končnega trga. Idejo je potrebno realizirati do potankosti – preučiti izvedljivost in potencial, opredeliti potrošnika, najti kupce, določiti način vlaganja in še in še. Ko je vse naštetu sinhronizirano, ima možnost za uspeh.

Taborniki so odlično učno orodje za neformalna znanja, ki jih delodajalci sedaj močno pogrešajo.

Za začetek nove karijerne poti je vse, kakor treba nekaj poguma. Od kod je prišel?

Rada sprejemem skoraj vse ponujene priložnosti – tudi tiste, za katere nisem prepričana, če jih zmorem. Ne vem, če bi sprejemanje priložnosti opredeljevala kot pogum, prej srečo ...

Na razvojnem področju ste zelo aktivni. V svoje raziskave vpletate tudi domače, pristne, vipavske sestavine ...

Res je. Vendar znova in znova naletim na veliko dejavnikov, ki mi to onemogočajo. Predvsem imam v mislih nabavne težave. Premalo je naravnih virov, iz katerih bi črpali sestavine. Močno podpiram ideologijo kratkih verig (tj. krajša pot med pridelovalci in potrošniki),

Imate koga za zgled ali ustvarjate po svojih željah?

Zgledov je veliko. Gre za večja živilska podjetja v Evropi, ZDA, Avstraliji, kjer je prej omenjena sinhronizacija vseh dejavnikov izpolnjena. Rezultat so živilski izdelki, ki narekujejo trende vsem ostalim.

Uspeh je zame še nedosegljiv pojem.

Na čem temeljijo vaše raziskave?

V veliki meri na kreativnosti. Pri postavljanju zasnove svoje doktorske raziskave sem imela precej odprte roke. Izhajala sem iz aktualnih

raziskav prehrane in črevesne mikrobiote, ki je še vedno zelo pereča tema. Šele sedaj, po več letih intenzivnega preučevanja, dognanja iz te raziskovalne sfere prehajajo v komercializacijo.

❓ V kolikšni meri je potrebna inovativnost, da si lahko konkurenčen?

Inovativnost je pomembna, a bolj so pomembni nadaljnji koraki, ki napravijo določen produkt zanimiv za potrošnika in donosen za podjetje. To je mnogo težje doseči, kot se morda sliši.

© arhiv Ana Velikonja

📍 Trg je v živilski branži precej neizprosen, nasičen. Potrebno se je prilagajati, biti drugačen, tudi agresiven.

❓ Kako je dandanes biti ženska v gospodarstvu, v poslovnem svetu? Kakšne so vaše izkušnje?

Ženske razmišljamo drugače in svoja prepričanja morda gradimo na drugačnih temeljih kot moški. Podobno je v privatnem življenju, kajne? Velikokrat se mi zdi, da moškim sodelavcem govorim v prazno. Jezi me to, da ženske še vedno sprejemajo šovinistične pripombe kot nekaj naravnega. Uf, res sem sita tega!

❓ Kaj je po vašem mnenju v podjetništvu najbolj pomembno?

Več stvari. Odvisno, s katerega vidika gledamo. Vsekakor so pomembne naslednje vrednote:

poštenost, premišljenost, načelnost, iznajdljivost ... po drugi strani pa, morda kontradiktorno, drznost in previdnost (prava mera vsakega), inovativnost, pozitivna naravnost, odgovornost, humanost, empatija ...

📍 Jezi me to, da ženske še vedno sprejemajo šovinistične pripombe kot nekaj naravnega.

❓ Se vam zdi, da imajo mladi dovolj volje in idej za uspeh? Jim podjetja nudijo dovolj podpore?

Imajo. Podpora podjetij pa je druga stvar. Gre za dva vzporedna svetova. Svoje ideje moraš do potankosti argumentirati, če želiš, da bodo realizirane. Podjetje je morda zadržano do novih idej zaradi nekih izkušenj, mladi pa so z visokimi cilji lahko preveč zaletavi. Če pa se svetova srečata in uskladita, je to že prvi korak do uspeha.

❓ Kaj želite še uresničiti in kam so trenutno usmerjene vaše želje in cilji?

Najprej bi rada dokončala študijske obveznosti, ker me trenutno najbolj bremenijo. Potem pa bi ponovno začela intenzivneje delati na spodbujanju inovativnosti v podjetju in krepitvi razmišljanja onkraj ustaljenih tirov. Vpeljati želim novo kulturo dela in razmišljanja, ki deluje na odprti komunikaciji in timske delu.

❓ Kako boste to dosegli? Vemo, da ljudje niso najbolj naklonjeni spremembam ...

Vsekakor. Vzpostavitev drugačnega načina dela terja vztrajnost in potrpežljivost. Nekje sem prebrala, da se kultura podjetja spreminja pet let. Rada bi vzpostavila razvojni oddelek z vso potrebno infrastrukturo, prostori in kadrom. Sedaj nismo še tam, kjer si želim. Upam tudi, da se bo na nacionalni ravni izboljšalo spodbujanje in financiranje raziskovanja v industriji in znanosti nasploh. Le s povezovanjem lahko delamo prelomne dosežke.

❓ Kakšen nasvet bi dali mladim, ki v sebi gojijo potencialne ideje?

Samo naprej ... (smeh) ✕

Če bi Cankar še živel

Letos je Cankarjevo leto. Decembra mineva sto let od njegove smrti. Odlična priložnost, da njegova dela pograbijo kulturne ustanove in v duhu njegove kritičnosti opozarjajo na nepravilnosti družbe. Cankar je pač aktualen. In to radi povemo. Še več apokaliptičnega srha nas spreleti takrat, ko hočemo tega Vrhničana postaviti v današnji svet. »Oh, zmešalo bi se mu.«, »Kaj vse bi imel povedati.« Res je. Radi bi ga videli, kako bi protestiral pred uradi, pisal politično nekorektne kolumne in kritiziral razvijene podjetnike. A kaj, če bi se odločil, da ne bo več pisal. Ne bi hotel, da bi njegova ostrina otopela. Čeprav bi imel še več idej. Tudi človeška neumnost mu ne bi bila več zanimiva. Mar res?

PIŠE

NEJC FURLAN

Ne vem, kaj naj rečem. Sem v 24. letu starosti. Objektivno gledano, živim dobro. Za kruh sem vedno imel. Tudi za pijačo. Za potovanja. Nova oblačila. Služba je. Honorarne priložnosti. Kaj bi imel od tega študent iz Cankarjevih časov? Od mene želite komentar. A kaj naj reče mladostnik na vse to? Sem predrzen, če rečem, da pretiravamo? Človeška neumnost resda ne pozna meja in ta je danes še bolj glasna, še nevarnejša izgleda, ker cel čas bode v oči zaradi narcističnih voditeljev, ki s PR službami in slaboumnimi internetnimi objavami še vidneje izoblikujejo mnenje. Bedarija je pač atraktivnejša za ljudi kot pamet. In če tako sklepamo, svet res ni pravičen. Kako krvavo nepravičen je. Ne samo do družbe, tudi do posameznika.

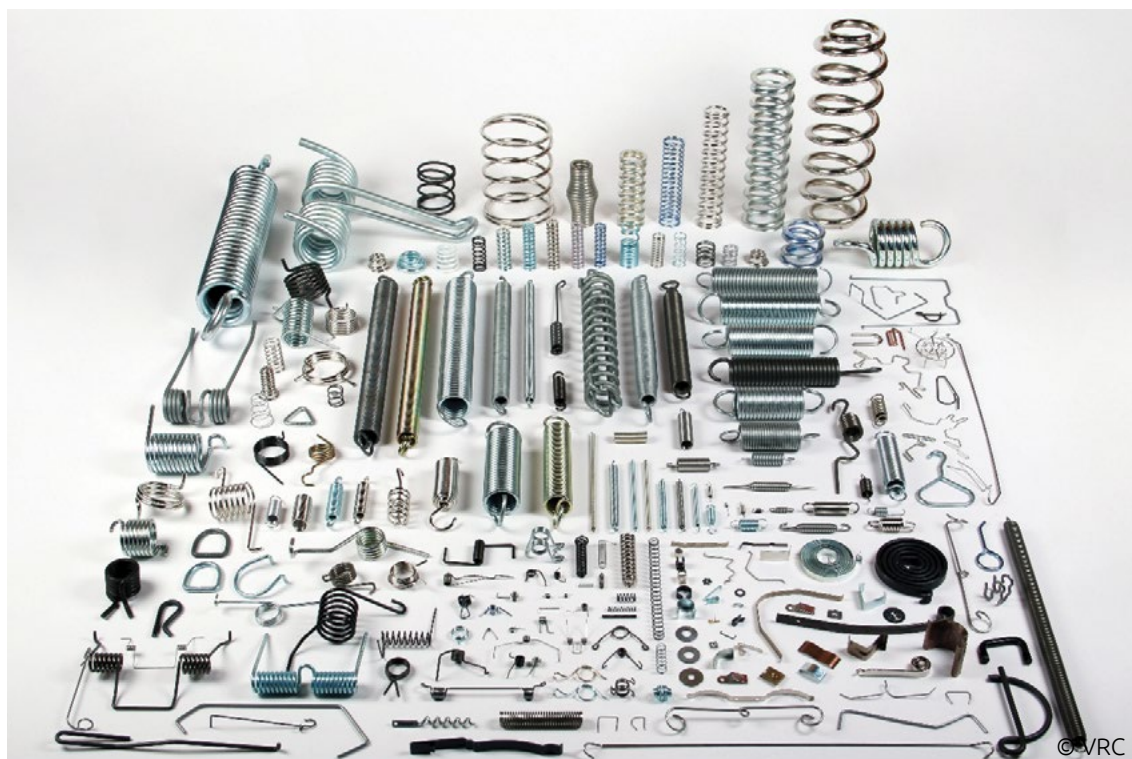
Po drugi strani pa smo prišli do neslutene napredka, na kar spomni tudi čudovito poljudno napisana knjiga Homo Deus, kratka zgodovina prihodnosti izraelskega zgodovinarja Yuvala Noaha Hararija: »Prvič v zgodovini več ljudi umira zaradi čezmerne prehranjenosti kot zaradi podhranjenosti, več ljudi umre od starosti kakor od nalezljivih bolezni in število smrti zaradi samomora je večje od skupnega števila tistih, ki so jih ubili vojaki, teroristi in zločinci.« Problemi, ki so celotno zgodovino človeštva neumorno pestili, so se, kot kaže, močno omilili. Nadalje Harari: »Kaj bomo naredili s sabo? Kaj bo v zdravem svetu, polnem blaginje in sloge, zahtevalo našo pozornost in domiselnost? To vprašanje postaja še bolj pereče zaradi novih sposobnosti, ki nam jih dajeta biotehnologija in informacijska tehnologija. Kaj bomo počeli z vso to močjo?« Je predrzo, če torej rečemo, da smo sami sebi največje vprašanje? Po eni strani bi radi večno živeli, po drugi pa se samomorili. Radi bi se šli vegane, hkrati pa smo prehranjeni. Najbrž ne od brokolija. Povprečni slovenski študent ima vse pogoje za dobro počutje in voljo do življe-

nja. Pa pogledjte vrste za psihologe. Nasprotovanje svojim 'modernim' idejam je najbrž znak begavega hlinjenja lastne podobe. Vidim pri sebi. Presit sem vsega. Kaj naj počnem s seboj? Tu zlivam svoj srd čez nepravilnost, pametujem, hkrati pa sem nesluteno majhen zobnik sistema, ki ga še premalo poznam, da bi o njem razpredal.

Naj se torej sklicujem spet na Cankarja. Bi se ta prilagodil ali zgolj dvignil roke nad vsem? Bi pisal tvite namesto Vinjet? Bi razmišljal o umetni inteligenci namesto o kajžarjih in gruntarjih? Bi sočutno prikazoval prekarce in ne matere? Udrihal bi najprej po posploševanju in lahkem računanju. Pljuval bi čez razločevanja, ki razdvajajo dobro. Kot denimo turistične znamenitosti. Turist v Ajdovščini sliši, da je bila edina antična bitka na naših tleh nekje na ajdovskem polju, v Vipavi sliši, da je bila pod Vrhpoljem. Zgodovinska vrednost postane tako ob upravičenem zgodovinskem lastnjenju skorajda vaška govorica, ki jo turisti ne bodo več jemali resno. Tako se dogaja z vsem. Podobno smo razdvojili tudi Cankarja. Npr. 'Hlapci' so postali univerzalen pojem, saj lahko obstajajo na tem ali onem bregu. V bistvu več ne vemo, kdo so 'hlapci', saj si jih vsi lastimo. Če rečeš 'Cankarjanski hlapci', zveniš takoj bolj 'in'.

In kaj naj ob tem stori Ivan? Najbolje je ostati na Rožniku. Še bolj bi si očistil ogledalo in v njem videl vse svoje gube, kraste, bradavice. Kritiko sebe bi elegantno uperil v vse. Zgolj naslove bi spremenil. 'Prekarci', 'Črtica praha', 'Moji tviti', 'Hiša zavoda za zaposlovanje'. Univerzalni problemi bi postali še bolj osebni. Če je nekoč zapisal: »Naredite mi boljši svet in vedrejšo bom pisal.« Bi najbrž pri tem ostal. A sedaj je na vrsti človek sam, da to popravi. ✕

Janko Bačar, direktor VRC

“Stremimo k izdelovanju visokokakovostnih izdelkov, ki jih drugi nočejo ali ne znajo delati.”

Vsak mesec naredijo več milijonov izdelkov

Vzmetno razvojni center (VRC), ki ga vodi direktor Janko Bačar, je firma milijonskih naklad. Iz domače družinske obrti se je razvilo podjetje, ki danes predstavlja enega izmed vodilnih proizvajalcev vzmeti v Evropi. Podjetniški fenomen temelji predvsem na razvoju, inovaciji in izdelkih višje kakovosti. Dokaz kvalitete njihovih izdelkov so reference po celem svetu. Vodilo za uspešno poslovanje je pridobivanje količine naročil v milijonskih nakladah, s čimer so svoj sloves pridobili predvsem v avtomobilski industriji. Delajo za priznane znamke avtomobilov – njihove vzmeti se vozijo v Ferrariju, Ducatiju, Audiju, BMW-ju, Mercedesu ... nekatere tudi po ameriških železnicah. Nenehno sledijo novim razvojnim trendom in vsako leto vlagajo v nove tehnologije, ker le tako dosegajo standarde zahtevnih kupcev – to je njihov ključ do uspeha. Da se podjetje nenehno razvija, potrjuje tudi selitev v večje proizvodne prostore v Ajdovščino.

PIŠE

TINA VELIKONJA

? Vaša podjetniška pot se je začela v družini ...

Oče je začel z domačo obrtjo na Ustjah. Od očeta sem delavnico prevzel v devetdesetih. Takrat smo delali predvsem za jugoslovanski trg. Po vojni smo ta trg izgubili. Srečo smo imeli, da smo delali za Cimos Koper, kjer so potrebovali naše produkte za avtomobilski sektor.

? Kaj je bilo po vašem mnenju ključno za preboj na trg?

Težko je bilo. Slovenije takrat nihče ni jemal resno. Vladale so visoke zahteve, mi pa smo hitro dosegali certifikate, ki so bili zahtevani za avtomobilsko industrijo. Cimos se je pozneje še širil, ni deloval samo s francoskimi znamkami, ampak tudi nemškimi. Z njimi smo rasli in

© Tina Velikonja

hodili na izobraževanja. In prav avtomobilski sektor nam je odprl pot, da so ključni kupci začeli spraševati, kdo smo. Opazili so našo kvaliteto, ažurnost in preciznost.

Mi se ne ponujamo. Drugi poiščejo nas.

❓ Kako ste premagali konkurenco, predvsem večja podjetja?

Mi se ne ponujamo. Drugi poiščejo nas. Na začetku so nas preizkušali kupci in nam dali najbolj zahtevne kose za izdelavo. To smo naredili pravočasno, kakovostno in cenovno konkurenčno, s čimer smo pometli s konkurenco. Če se ponujaš, si primoran spustiti ceno, kar verjetno počne naša konkurenca, zato smo tu v prednosti.

❓ Delate predvsem za tuja tržišča ...

Podjetje je globalno vezano. Pokrivamo sicer tudi Slovenijo, vendar prednjačimo na nemškem trgu. Globalno pošiljamo vzmeti tudi v Mehiko in na Kitajsko. Promoviramo in sponzorirano tudi lokalna društva s finančni sredstvi, ni pa slovenski trg tisti, ki nam prinaša rast. Nismo pekarna, ki je odvisna od lokalnih ljudi. Delamo za največje podjetje sedežnih sistemov v Nemčiji. Izmed vseh dobaviteljev v Evropi smo prišli med najboljših 6. To je nagrada za odzivnost, reševanje problemov in razvoj izdelkov.

❓ Razcvet podjetja ste dosegli z avtomobilsko industrijo. Kako dosegate visoke zahteve tega sektorja?

Avtomobilska industrija je motor vsega razvoja. Kar je ta sektor zahteval pet let nazaj, zahteva zdaj bela tehnika. Če imaš taksi službo, je dobro, da nenehno slediš trendom. Kako boš vozil ljudi s starim avtomobilom – izgubiš stranke. Tako je tudi pri nas. Hočemo delati visoko dodano vrednost, zato moramo nenehno vlagati v razvoj, tudi do pol milijona evrov letno. To je naša prednost.

Zaposlenemu moraš dati odgovornost in ga stimulirati. Če nosiš v sebi odgovornost, se čutiš pomembnega.

❓ Na katera področja razvoja vse vlagate?

Včasih je imela firma vsaka svoj razvoj, danes lahko vsak dobavitelj predlaga izboljšave. Zato ni bilo razvoja v Jugoslaviji. Danes ti dajo kupci proste roke, ne postavljajo več pogojev. Razvijajo se vse komponente, ne samo končni produkt – zato kvaliteta raste. Celota se začini z detajli.

❓ Koliko proizvodov izdelate na mesec?

12 milijonov približno. Gre res za velike produkcije. Vedeti moramo, da se za vsak model avtomobila izdela od 5.000 do 10.000 kosov tedensko. In pet do deset naših izdelkov se sigurno znajde v vsakem avtu. Poleg tega izdelujemo vzmeti, žične izdelke in izdelke iz pločevine, namenjene za vgradnjo oz. uporabo na številnih drugih področjih.

V Italiji bi kvadrature, ki jo bomo imeli v Ajdovščini, kupili za trikrat manjšo ceno.

❓ Vaš produkt ni končni produkt, ampak sestavni del. So zahteve enake?

Odgovornost je enaka. Sledljivost mora biti 100 %. Če je kaj narobe, se veriga vrača. V avtomobilski industriji zaradi odgovornosti pridobimo 30 % več za skoraj isti izdelek kot v beli tehniki. Kvaliteto držimo na visokem nivoju in ne popuščamo. Ne poskušaj s tem 'saj bo že dobro' – če dvomiš v minimalni detajl, vrzi stran in začni na novo. Stremimo k popolnosti.

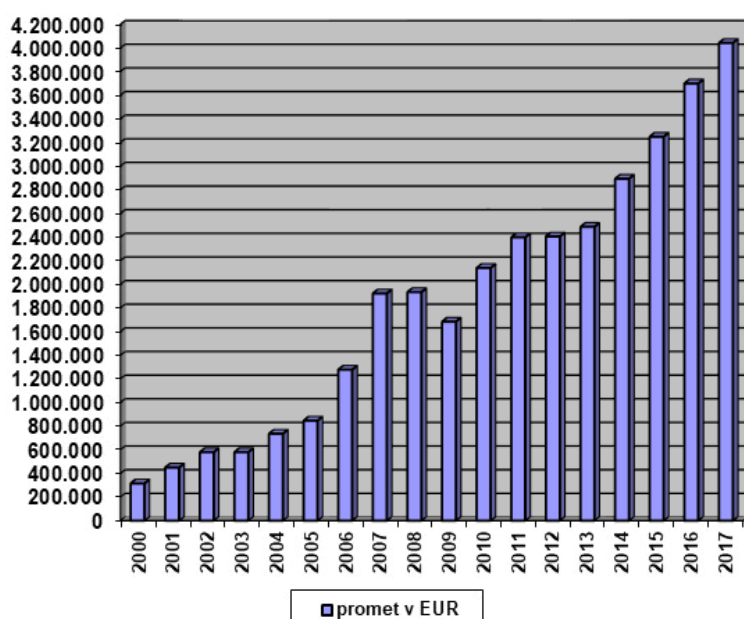

Nenazadnje imam občutek, da se politika zaveda, da predvsem gospodarstvo polni vrečo proračuna. Potrebno bi bilo le bolj racionalno porabljati davkoplačevalski denar.

❓ Katere so tiste karakteristike podjetja, ki so zaslužne za uspeh?

Ne dovolim, da se dela 'šlamparije'. Formula za uspeh v naši branži je enostavna – to ohranjati pa je druga zgodba. Temeljimo na hitri odzivnosti (reklamacijo moraš rešiti v 24h), kakovosti in odgovornosti zaposlenih. Zaposlenemu moraš dati odgovornost in ga stimulirati. Če nosiš v sebi odgovornost, se čutiš pomembnega. Lahko imaš še tako kvalitetno tehnologijo ... brez vestnih, strokovnih in pripadnih delavcev ne gre. Prav vsak izmed zaposlenih je del celote in pomemben člen. Delovna klima mora biti na visoki ravni.

❓ Z letom 2019 svoje obrate selite v Ajdovščino. Kakšni so razlogi?

Podatki o prometu © VRC

Razloga sta dva. Kapaciteta je bistvena – če hočemo rasti, se moramo seliti v večje prostore. Drugi razlog je električna energija, ki je v Vipavi bistveno slabša kot v Ajdovščini. Večkrat nam izpad elektrike povzroča dodatne težave, potrat časa, pa tudi dodatne stroške. Obrtna cona, ki se je začela graditi v Ajdovščini, je veliko bolj primerna za naše ambicije. Pohvalno, da je bila občina pripravljena kupiti zemljišča in pripraviti infrastrukturo z idealnimi pogoji za podjetnike.

❓ Ste imeli za selitev tudi kakšno alternativo?

V Italiji sem si ogledoval en objekt, ne za selitev, ampak za hčerinsko podjetje. V Italiji bi kvadratura, ki jo bomo imeli v Ajdovščini, kupili za trikrat manjšo ceno. Vendar ostajam lokal patriot, podpiram Slovenijo in domače okolje nasploh. Slovenci smo inovativni, agilni in strokovni.

❓ Kakšna pa so vaša kadrovska načela? Načrtujete nove zaposlitve?

Pomembno je, da je vodilni kader strokoven na vseh področjih. Nekateri od zaposlenih mi včasih rečejo: »tega se ne da«. Itak, da se da! Delavca moraš znati motivirati. Pomembno je tudi to, da je pri nas vsak nadomestljiv. Če mene ni, za to poskrbi nekdo drug. In to zanesljivo! Ni pa enostavno dobiti kvalitetnega kadra. Nas je sedaj 20, v Ajdovščino nas bo prišlo 25, mogoče 27. Zaposlovalo se vsekakor bo. Posel bo. Kader prihaja in se bo še izbiral.

❓ Zaposlujete predvsem mlajši kader?

Seveda. Najrajši imam nov, svež kader, neobremenjen s preteklimi izkušnjami. Delavci z več izkušnjami so sicer marljivejši, vendar niso tako odprti za nove tehnologije. Zato imam raje ambiciozne fante s strokovno srednjo ali višjo šolo, s tehnološkim znanjem in odprtimi glavami. Izkušnje bodo že še prišle.

❓ Marsikatero manjše podjetje se danes sooča s finančnimi težavi. Kje vidite razlog za to?

© VRC

© VRC

Kadar firmo ustanavljaš, moraš vsa sredstva pustiti firmi. Ne moreš si takoj kupiti luksuznega avtomobila ali jahte. Tu delajo gospodarstveniki velike napake. Takoj, ko dobijo nekaj dobička, ga jemljejo zase, da zadostijo svojim potrebam. Na začetku moraš ohraniti močno, zdravo firmo. Ljudje razmišljajo kratkoročno in ne investirajo v tehnologijo in kadre npr. Če ne investiraš, nazaduješ in potem dihaš na škrge. Ne moreš več priti do sredstev.

❓ Se vam zdi, da je politika naklonjena podjetjem, kot je vaše?

Lokalna je v zadnjem času bistveno bolj naklonjena kot v preteklosti. Podjetniki si želimo predvsem stabilnejšo zakonodajo. Velikokrat izgubimo preveč dragocenega časa, da zadostimo zakonskim zahtevkom. Nenazadnje imam občutek, da se politika zaveda, da predvsem gospodarstvo polni vrečo proračuna. Potrebno bi bilo le bolj racionalno porabljati davkoplačevalski denar.

❓ Kaj bi svetovali mladim podjetnikom?

S samostojnim podjetništvom se ne more ukvarjati vsak, ima pa vsak možnosti, kar je dobro. Kdor stopa na podjetniško pot, naj bo pripravljen na odrekanje. Kot podjetnik si manj zaščiten v primerjavi z delavcem. Si pač na tržišču konkurence, ki je kruta.

Samo močna volja, znanje in trdo delo se obrestujejo, zlasti na začetku. Ni enostavno. Plače, prispevki, kredit, pa še veliko vsakomesečnih stroškov zraven. Res moraš biti dober, da ustvariš dovolj dodane vrednosti. Če nisi na to pripravljen, raje delaj kot strokovnjak na svojem področju, brez podjetja. Nekaterim je sicer v ponos, da so podjetniki, vendar ni vse v tem.

❓ Vaša vizija je ...

... ostati tehnološko v špiči za visokoserijsko proizvodnjo zahtevnih vzmeti. ✖

© VRC

📍 **Kadar firmo ustanavljaš, moraš vsa sredstva pustiti firmi. Ne moreš si takoj kupiti luksuznega avtomobila ali jahte. Tu delajo gospodarstveniki velike napake.**

© VRC

“Divja zemlja z bogato zgodovino, ki ponuja živo vino in prijatelje.”

Petra Greiner

Posebnost Vipavske se najbolj odraža v vinih

Petra Greiner je predvsem mama treh otrok, žena, fizioterapevtka, a ko zvečer leže v posteljo, je samo svoja. Zaradi posebne drugorojenke Sofie je ustanovila Zavod 13, ki ozavešča o drugačnosti in nudi pomoč ne le materam posebnih otrok, temveč celotni družini. S to plemenito dejavnostjo si je prislužila naslov Slovenke leta 2017. Obenem pa je Petra Greiner naravnost zaljubljena v Vipavsko dolino, v vse, kar naša dolina ponuja, predvsem pa v vrhunsko vinsko kapljico, ki jo na naših tleh res ne primanjkuje. Ponosni smo, da naša dolina navdihuje tako plemenite ljudi.

PIŠE

MATJAŽ JAZBAR

📍 Tvoja prva asociacija na Vipavsko dolino je ...

... divja zemlja z bogato zgodovino, ki ponuja živo vino in prijatelje, česar ne bi zamenjala za nič na svetu.

📍 Od kdaj je prisotna tvoja simpatija do Vipavske doline? Kakšni so razlogi?

Na drugem festivalu oranžnih vin, na katerem sicer nisem bila, je mož spoznal Ivi Svetlik. Zapletla sta se v pogovor in domov je prišel s steklenico rebule. Obljubil ji je, da kmalu prideva na obisk in zdi se, da od takrat brez Vipavske doline ne moreva. V najinem življenju je močno prisotna še družina Lavrenčič z Burjo, predvsem v naši kleti skozi vse leto. Blizu ste mi predvsem zaradi neposrednosti, na trenutke prevelike skromnosti, vsekakor pa zaradi posebnosti, ki je najbolj očitna v vaših vinih.

📍 Tako ob obisku Vipavskega Križa pomislim, zakaj tam nimate odlične restavracije.

📍 Kakšen je tvoj osebni pogled na našo dolino?

Zelo blizu ste Štajercem. Imate rodovitno zemljo, namreč. V zgodovini ste prednjačili pred vsemi. To, kar sem slišala na simpoziju Vipavska rebula, je bilo izjemno. Iz vaših vrst prihaja prva knjiga, ki je pomagala vinogradnikom – Vinoreja, ki jo je napisal duhovnik Matija Vertovec. Stoletja nazaj je Maksimilijan I., cesar Svetega rimskega cesarstva in utemeljitelj habsburške dinastije, ukazal Jörgu von

📍 Škoda bi bila velika, če se ne bi prebudili, čeprav ste spali predolgo časa.

© arhiv Petra Greiner

Ecku, vicedomu na Kranjskem, naj nemudoma pošlje v Augsburg nekaj tovorov rebule, nekaj tovorov najboljšega vipavskega vina in drugih vipavskih dobrot.

Tako ob obisku Vipavskega Križa pomislim, zakaj tam nimate odlične restavracije, kjer bi se ljudje zaradi izjemne ponudbe hrane in vin naročali za nekaj mesecev vnaprej.

❓ Vemo, da si velika ljubiteljica vin Vipavske doline. Katera naša vina so ti najljubša?

Vina vedno sovpadajo z ljudmi, ki jih pridelujejo. Mimo tega skorajda ne gre. Ob Svetliku in Burji še vina Batič, ki sem jih spoznala šele zadnje leto. Guerila ima visoko mesto na moji lestvici, na drugi strani Lepa Vida, ki jo spoznavam preko mariborskih prijateljev. Pravzaprav sva z mojem že leta sila dolgočasna. Pijeva malodane eno in isto.

❓ V zadnjem času je Vipavska dolina z različnimi prijemi postala precej prepoznavna v turističnem smislu. Lahko rečemo, da je neke vrste Slovenka leta med pokrajinami naše deželice?

Prav gotovo! A svojega potenciala ne znate izkoristiti in približati ljudem. Na Zemonu so denimo kar v škripcih, ko morajo priporočati namestitve v bližini. Prav tako še nimam občutka, da bi si turiste, domače in tuje, pravzaprav sploh želeli. Ko je na določenem mestu gneča, ki je niste navajeni, zmrznete. Vendar verjamem, da prihajajo boljši časi. Škoda bi bila velika, če se ne bi prebudili, čeprav ste spali predolgo časa. Me je pa to leto popolnoma presenetila vaška gostilna, pozitivno seveda. Žeja, ki me ni le odžejala, temveč še kako nasitila. Verjamem v vas, dajte si zaupati še sami! ✕

DEHKA TRADE CETIN d. o. o.

Podjetje z mlado in dinamično ekipo | Zastopništvo za gradbeno mehanizacijo in prikolice

- ▶ **Trgovina**
- ▶ **Servis**
- ▶ **Gostinstvo**

Dehka international trade je mednarodno podjetje, ki se že od leta 2008 ukvarja s prodajo nove in rabljene gradbene mehanizacije, rezervnih delov, nudijo pa tudi servis. Začetki poslovanja podjetja segajo v leto 2007, ko je v Ajdovščini prvič zadišalo po turškem kebabu. Po nekaj letih uspešnega poslovanja in rasti – predvsem na področju gradbene mehanizacije in rezervnih delov – so leta 2012 odprli podružnico v Bosni. Njihovo vodilo je jasno – obravnavati vsako stranko kot prednostno. Zagotavljajo fleksibilnost in učinkovitost z upoštevanjem posebnih zahtev vsake stranke. Ključni koncepti podjetja so:

- ▶ kvaliteta – dobavljajo samo najboljše,
- ▶ cena – z obsežnimi nakupi si zagotovijo konkurenčne cene,
- ▶ hitrost – čas je denar, zato sta naročanje in dobava hitra,
- ▶ strokovno znanje – podrobno poznavanje lastnosti posameznih delov,
- ▶ izbira – velika izbira novih, obnovljenih in rabljenih delov.

Glavni cilji podjetja so, kot poudarjajo v podjetju, zadovoljne stranke, zato se trudijo, da nudijo le najboljše storitve. Njihove moči so usmerjene v vsakodnevno rast in razvijanje podjetja. To uspešno počnejo že 11 let z namenom, da bi bili še kvalitetnejši in konkurenčnejši – vse za stranko, torej. V prihodnosti si želijo povečati kapacitete, da bodo lahko ponujene storitve predstavili strankam tudi na ogled in preizkus – predvsem večjo mehanizacijo, kot so bagri in delovni stroji. Opažajo, da na Primorskem ni ustreznega servisnega prostora, ki bi nudil kvaliteto podporo strankam, zato je podjetje kupilo parcelo ob ajdovski železnici, kjer bodo v kratkem zgradili novo poslovno stavbo z razstavnim prostorom ter največjim servisnim obratom na Primorskem. S širitvijo prostorov pa načrtujejo tudi nova zaposlovanja. Medse želijo privabiti predvsem mlad kader, saj želijo podajati specifično znanje in veščine, ki se jih na fakultetah ne pridobi. Omogočajo tudi možnost dolgoročnega sodelovanja. V podjetju zagotavljajo, da pri njih so dobrodošli vsi, ki imajo željo po osebni in poslovni rasti. ✕

"Pomembno je, da ponudniki poznajo in razumejo svoje ciljne skupine."

Tamara Langus

»Odlična promocija na družbenih omrežjih je tista, ki jo uporabnik opazi.«

Tamara Langus je strokovnjakinja za digitalni marketing. Med drugim sodeluje tudi s Turizmom Ljubljana in skrbi za podobo turistične Ljubljane na družbenih omrežjih. Za podjetja in turistične ponudnike pripravlja izobraževanja o različnih možnostih učinkovitega spletnega nastopa. Razpreda predvsem o tem, zakaj je danes pomembno oglaševanje turistične ponudbe na socialnih omrežjih, pa o prednostih in pasteh takega oglaševanja ter kakšni trendi se nakazujejo v prihodnosti.

PIŠE

MATJAŽ JAZBAR

? Turistični ponudniki se že vrsto let zavedajo pomena oglaševanja na družbenih omrežjih. Lahko rečemo, da gre celo za najpomembnejšo vrsto promocije, kar se turizma tiče?

Ne, česa takega ne moremo reči, ker na uspešno prodajo vplivajo številne reči in oglaševanje na družbenih omrežjih je samo en od načinov trženja ponudbe. To je le en kamenček v mozaiku. Če nekdo ne uporablja družbenih omrežij, je oglaševanje tam zanj brez pomena. Res pa je, da so taki popotniki danes redki. Najbolj pomembno je, da ponudniki poznajo in razumejo svoje ciljne skupine. Tukaj se vse začne in to velja za vse načine trženja in za vsa področja, ne le za turizem. Treba je vedeti, česa si gostje želijo in kako jih bomo dosegli z našimi sporočili.

firajo in kaj jih navdušuje, bomo tudi mi dobili dobre smernice. Izvedeli bomo, kaj jih zanima, kje moramo okrepiti naše vsebine ali pa celo prilagoditi ponudbo. Taki podatki so zelo dragoceni. Zato je tako zelo koristno, da uredniki družbenih omrežij sodelujejo s celotno ekipo in s trženjskim oddelkom, torej da komunikacija teče.

O idealni povezavi med družbenimi omrežji in turizmom ter o tem, kaj ta povezava lahko vse nudi, bi se lahko še dolgo pogovarjala ...

? Po drugi strani pa opažamo, da je še precej rezerve, oziroma, da se marsikateri (predvsem manjši) ponudnik, ne zaveda še dovolj teh mehanizmov trženja. Opažaš to tudi sama?

Oh, to je večna težava. Manjša podjetja - oziroma v turizmu so to manjši ponudniki - pogosto nimajo osebe, ki bi bila izobražena na tem področju, ki bi sproti spremljala novosti in bi imela čas za vse mogoče oblike trženja. Poleg tega delo v trženju zahteva tudi nekaj kreativnosti, obvladovanje raznih tehničnih znanj in veliko časa. Najslabše je, če to nalogo dobi nekdo, ki ima že dovolj svojega dela, potem pa 'za zraven' dobi še urejanje spletnega mesta, Facebook strani ali kaj podobnega. Spletne strani potem niso ažurne, kanali na družbenih omrežjih pa samevajo.

? Seveda je za kakovostno promocijo na družbenih omrežjih premalo le »vsake toliko objaviti eno fotografijo na Facebooku«. Verjetno je potrebna prava strategija? Kako do nje?

Za začetek je dobro pogledati, kaj dela konkurenca - to se mi vedno zdi odlično učno orodje. Na tak način izvemo vrsto reči o ponudnikih in potencialnih gostih. Fino je prebrati kakšno drugo strategijo, saj nam to da ideje o tem, kaj je možno. Vsekakor pa je strategijo dobro zapisati. To je namreč vodilo in nekakšen interni učbenik, ki bo prišel prav tudi morebitnim

© arhiv Tamara Langus

Obstaja pa ena velika prednost družbenih omrežij, ki bi jo izpostavila. Odlična so zato, ker imamo tam dvosmerno komunikacijo z našimi potencialnimi gosti. Če na družbenih omrežjih spodbujamo odzive in smo pozorni na to, kaj uporabniki povedo, kaj radi fotogra-

novim sodelavcem. Strategijo lahko napišete sami ali pa jo pripravi nekdo od zunaj. Ne glede na to, kdo jo pripravlja, je pomembno, da ta človek pozna blagovno znamko ali ponudbo, ekipo, ki stoji za vsem skupaj, in da je obenem dovolj objektiven in realen. Strategija, ki upošteva te elemente, ima izhodišče, da bi bila lahko dobra. Morda več pove primer slabe strategije, ki se mi zdi kar pogost pojav. Večkrat sem že opazila, da je strategija zastavljena preveč pretenciozno in je zato neuporabna. Predstavljajte si majhnega ponudnika, ki se še lovi in ima ogromno dela s strankami, nekdo pa mu v strategiji začrta upravljanje vrste družbenih omrežij ali kompleksno spletno mesto s številnimi novicami in obsežnimi ponudbami. Da bi tako strategijo ponudnik lahko izvajal, bi potreboval še par novih zaposlenih ali pa kar agencijo, ki bo zagotavljala vse to. On pa po vsej verjetnosti sploh še ni tam. Prava strategija je napisana za naročnika in upošteva njegove prednosti in pomanjkljivosti. Slednje poskuša rešiti ali pa jih vsaj ne izpostavlja.

❓ Koliko časa na dan bi si moral vzeti vsak manjši turistični ponudnik za skrb za lastno promocijo na družbenih omrežjih?

Na to vprašanje težko odgovorim, ker je to odvisno od vrste reči - na primer od števila kanalov, med sezono je običajno več dela z odgovori in podporo uporabnikom. Če je aktivna kakšna kampanja, to spet pomeni dodatno delo. Vsekakor pa je potrebno toliko časa, da so zadnje objavljene informacije ažurne, da so tudi odgovori na vprašanja uporabnikov sprotni in da je kanal živ in aktiven.

❓ Katera družbena omrežja so danes najpomembnejša, ko govorimo o promociji turizma?

V igri so tista družbena omrežja, ki jih uporabljajo potencialni gostje. V zadnjih letih je to gotovo Instagram, ki je zaradi sanjskih fotografij naravno povezan s turizmom in z željo po obisku teh sanjskih destinacij. To, da so fotografije olepšane in da pogosto prikazujejo nerealne podobe, ni pomembno, saj uporabniki želijo sanjariti.

Za neko splošno javnost je še vedno zanimiv Facebook, ki deluje predvsem kot dober prenašalec informacij med prijatelji in znanci. Zanimivi pa so še YouTube, Twitter, Pinterest ..., vendar je pomembno, za kakšno turistično ponudbo gre in kdo komunicira. Na YouTubeu na primer ponudniki ne nastopajo samostojno s svojimi kanali, saj nimajo tolikšne frekvence

video objav in toliko vsebin, kot bi bilo to potrebno za ohranjanje publike. Ponudnikom se v tem primeru bolj splača sodelovati s spletnimi vplivneži, ki potujejo in snemajo videe z različnih lokacij. Tudi to je zanimiv način promoviranja svoje ponudbe.

❓ Kaj je zate npr. odlična promocija na družbenih omrežjih, kaj povprečna in kako izgleda slaba promocija?

Odlična promocija na družbenih omrežjih je tista, ki jo uporabnik opazi, razume kot koristno in vsebino morda tudi posreduje naprej. Povprečna je korektna, a ne vsebuje presežkov. Slaba pa je taka, ki dela škodo. Če uporabniki zastavijo vprašanje, odgovora pa ne prejmejo, je to slaba izkušnja in morda tudi dejanska škoda za ponudnika. Zato vedno svetujem, da je bolje imeti manj kanalov, pa te redno vzdrževati z dobro vsebino, kot pa več in pozabiti na njih.

To, da so fotografije olepšane in da pogosto prikazujejo nerealne podobe, ni pomembno, saj uporabniki želijo sanjariti.

❓ Kakšni so trendi, ki se nakazujejo za prihodnost?

Spremembe se v digitalnem okolju dogajajo dnevno in ker je toliko omrežij, je prihodnost težko napovedati. Vemo, da Instagram raste po pomembnosti, Snapchat pa upada. Tudi način uporabe Facebooka se za podjetja in blagovne znamke spreminja. Usmerja se namreč v ustvarjanje skupnosti. Namesto mobilnih aplikacij v ospredje vse bolj prihajajo chatboti. Ti ne ponujajo vnaprej pripravljenih vsebin, ki si jih je treba naložiti na telefon, ampak so vse bolj napredni, vključujejo umetno inteligenco in ponujajo odgovarjanje na vprašanja v realnem času.

Omeniti pa moram eno konkretno zadevo, ki se zelo tiče tudi slovenskih turističnih ponudnikov in imam občutek, da ji namenjajo odločno premalo pozornosti. Google je za popotnike ustvaril kombinacijo številnih storitev, ki lajšajo raziskovanje, usmerjanje in izmenjavo informacij med popotniki (Google Maps, Google Trips ...). S tem Google konkurira TripAdvisorju, ta pa izgublja svojo nekdanjo pomembnost. O tem se ne govori veliko, a turistični ponudniki bi morali biti bolj pozorni na to, kaj pišejo in kakšne ocene puščajo gostje na Googlu. ✕

Tjaša Peršič

Ko ugotoviš, da si mlad samo do 29. leta

Tjaša Peršič je mlada perspektivna strokovna sodelavka na Fakulteti za uporabne družbene študije v Novi Gorici, opravlja pa tudi delo vodje kariernega centra. Vsestranska in ambiciozna sogovornica pravi, da je iz svojega življenja vedno hotela iztisniti le največ, kljub temu da njena življenjska pot ni bila vedno najlažja. Rodila se je v Bratislavi in pri devetih mesecih prišla v Slovenijo. Ni poznala svojih korenin in to vprašanje jo je močno zaznamovalo pri odrasčanju. A kljub vsem vprašanjem iz preteklosti, je s svojo trmo uspela trdno začrtati svojo nadaljnjo pot – segati želi namreč vedno višje in višje. Ukvarja se predvsem s problematiko družbenih odnosov, ki so danes vedno bolj pogojeni s pojavom socialnih omrežij. Sploh še znamo komunicirati iz oči v oči, se sprašuje.

PIŠE

TINA VELIKONJA

? Trenutno ste zaposleni na FUDŠ kot strokovna sodelavka in vodja kariernega centra. Lepo je videti mlade na takih položajih ...

Trenutno nisem več mlada, ker imam 31 let. (smeh) Prav to sem se namreč naučila s projektom Lokalno partnerstvo. Mlad si do 29. leta, potem pa nič več, tako da sem s prijavo ulovila zadnji vlak mladosti. (smeh)

? Kako ste začeli svojo študijsko pot?

Imam kar nekaj izobrazbe različnih smeri. Splošno sem se izobrazila za poslovnega oziroma ekonomskega tehnika, potem pa sem nadaljevala študij tukaj na Fakulteti za družbene študije, najprej sem končala univerzitetno smer in nato nadaljevala na magisteriju iz Medkulturnega menedžmenta. To je zaenkrat to.

? Če bi bil doktorski študij na voljo pet let nazaj, ko sem bila še mlada (smeh), bi se prijavila, tako pa ne.

? Zaenkrat. Vas mika študij nadaljevati tudi na tretji stopnji?

Na fakulteti je sicer mogoč doktorski študij, vendar se zaenkrat za to nisem odločila. V življenju imamo različne prioritete in trenutno nadaljevanje študija ni ena izmed njih. Doktorski študij zahteva celega človeka in ne vem, če sem na to pripravljena. Če bi bil doktorski študij na voljo pet let nazaj, ko sem bila še mlada (smeh), bi se prijavila, tako pa ne.

? V diplomski nalogi ste pisali o vplivu socialnih omrežij na mlade. Katere poglobitve ugotovitve bi izpostavili?

Že to, da mladih praktično ni zunaj. Če pa že so, imajo pred seboj ekran in ne vidijo okolice. Pametni telefoni so nas popolnoma odrezali od sveta. Upad pristne komunikacije iz dneva v dan narašča.

? Se vam zdi, da so mladi sploh še sposobni konstruktivne debate? Vemo namreč, da se je dandanes hitreje in enostavneje izražati z emotikoni.

Točno to je tisto, k čemur so nas pripeljala socialna omrežja. Čustev ne znamo več ubesediti, ampak jih pošljemo v obliki emotikona, gifa, ker je tako lažje, hitreje. Nimamo več časa komunicirati, saj nas hiter življenjski slog navaja na to, da mora biti vse 'instant'. Po drugi strani lahko sicer ta spletna komunikacija komu tudi olajša pot – če je po naravi bolj sramežljiv, se lahko tu, skrivajoč za ekranom, izraža nekoliko bolj pogumno in sproščeno.

Instagram je pokazatelj te zlagane popolnosti, ko se imamo na počitnicah vsi super, vsi smo fit, najlepši in najboljši. Pa smo res?

? Osebnega stika pa ne more nadomestiti noben ekran ...

To vsekakor. V družbi se trend zapiranja vase in nezmožnost komuniciranja vedno bolj poglablja. Mladi se ne družijo več zunaj, narava jim ne predstavlja več prostora, kjer bi gradili svojo domišljijo, tudi otroci se tam ne igrajo več. Na ta način pozabiš govoriti, niti ne veš, kako se obnašati v družbi, kaj je sprejemljivo in kaj ne.

? Svoje ugotovitve iz diplomske naloge ste potem nadgradili tudi na magistrski stopnji.

Z magistrsko nalogo sem šla korak višje, preučevala sem medgeneracijo, mlade do 25. leta starosti. Ne zgolj medosebne odnose, ampak predvsem njihovo samopodobo, pojav narcisizma.

? Kako se narcisizem kaže v današnji družbi?

Narcisizem posameznika se najpogosteje odraža v pretirani izpostavljenosti – v smislu nenehnega objavljanja, komentiranja in razkrivanja svojih osebnih zadev, samovšečnih izjavah, velikem številu prijateljev in atraktivnih fotografijah (tj. fotografijah, na katerih je oseba videti urejeno, privlačno). Prav Instagram je pokazatelj te zlagane popolnosti, ko se imamo na počitnicah vsi super, vsi smo fit, najlepši in najboljši. Pa smo res?

? Se v Sloveniji sploh zavedamo vpliva socialnih omrežij?

Ja in ne. Stvari se izboljšujejo, vedno več je raziskav. Še vedno pa si zatiskamo oči pred nenehnim vplivom socialnih omrežij predvsem na otroke, ki so v to nenadzorovano vpeti.

Če v nekaj vložiš toliko let študija, si verjetno to tudi želiš delati. Logično, mar ne.

? Za svoje delo ste dobili tudi priznanje fakultete za najboljšo magistrsko delo. Kaj vam je to takrat pomenilo?

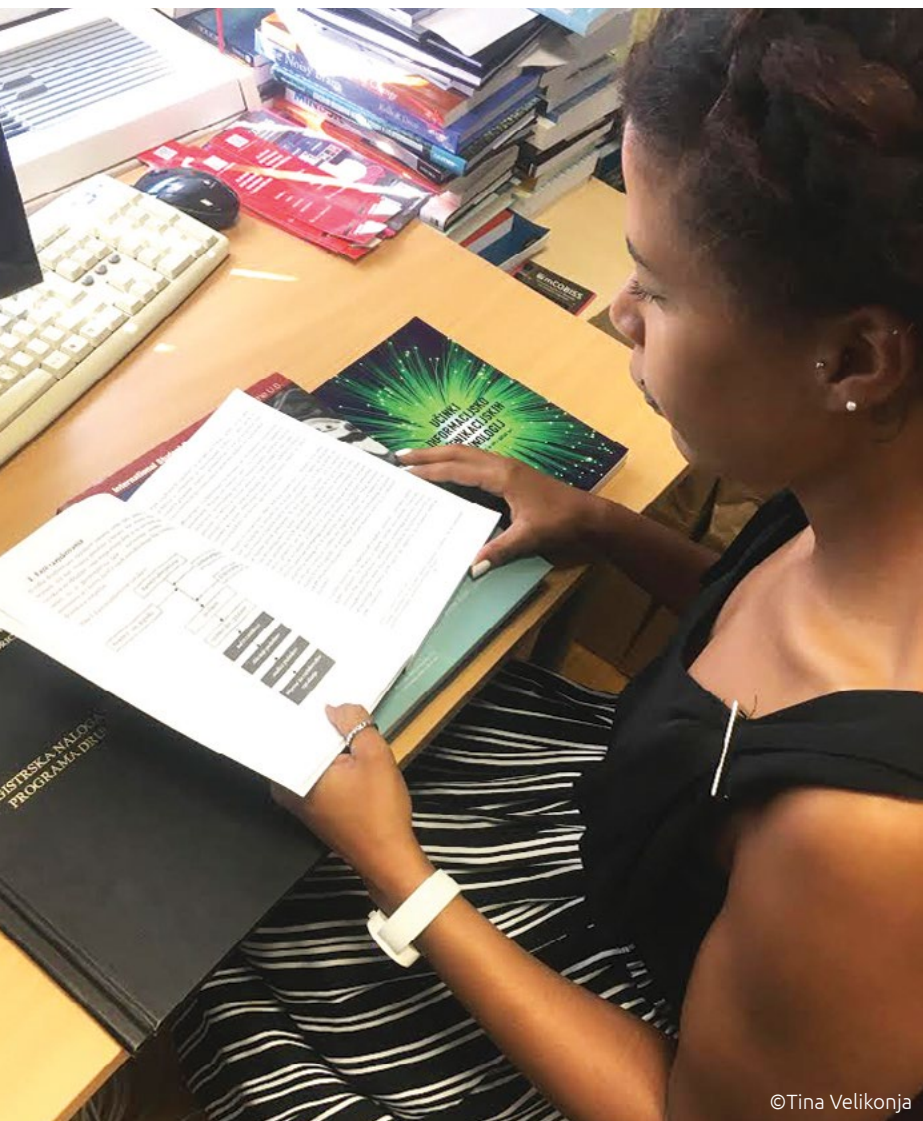
Veliko mi je pomenilo! Vse, kar dosežem, me ponese en korak naprej, tako črpam življenjsko moč. V vse svoje delo vedno vložim vse svoji moči. Ni mi bilo vseeno, ali bom magistrsko delo zaključila s 6 ali 10. Samopodoba se ti poveča z vsakim takim dosežkom. Drugače pristopaš k novim izzivom.

? Vaša pod od konca študija do zaposlitve je bila ...

... trnova (smeh). Po koncu študija sem se znašla za zaprtimi vrati. Dala sem si nekaj mesecev, da zadiham, potem pa aktivno iskala zaposlitev. Tolažila sem se, češ da počasi bo že nekaj, pa so se vsa vrata samo zapirala. Vse mi je padlo dol, pa tudi pritisk družbe je bil ves čas prisoten.

© arhiv Tjaša Peršič

©Tina Velikonja

? Kako ste občutili pritisk družbe?

Z različnimi komentarji, češ da je treba poprijeti za vsako ponujeno delo. Spoštujem vsako delo, vendar se mi zdi škoda truda, vloženega v študij, odrekanja in nenehnega dokazovanja. Če v nekaj vložiš toliko let, si verjetno to tudi želiš delati. Logično, mar ne.

? Lokalno okolje v Ajdovščini je za mlade v primerjavi z Novo Gorico veliko bolj vzpodbudno.

? Kako pa je prišlo do sodelovanja z Inštitutom za mladinsko politiko?

Pravzaprav so me z Inštituta za mladinsko politiko povabili, da se prijavim na projekt Lokalno partnerstvo za zaposlovanje mladih. Sama se najbrž ne bi.

? Se vam zdi, da projekt ni bil dovolj prepričljiv sam po sebi?

Saj je bilo vse dobro in lepo zastavljeno, vendar nikjer ni bila obljubljen služba. Glede na to, da čakaš na službo že nekaj časa, lahko pomeni to samo še en zamik več.

? Pa vendar se je potem vse skupaj odvijalo v pravo smer ...

Takoj me je pritegnilo vzdušje na srečanjih. S sočlani skupine smo se takoj 'ulovili' in še danes se srečujemo. Nasploh mi je postalo vse zanimivo in ni mi bilo niti malo žal, da sem se prijavila. Praktično sem se usposabljala kar na Inštitutu, kjer sem v treh mesecih pridobila ogromno znanja in se veliko naučila. Pokazala se je tudi priložnost za nadomeščanje in tako sem pridobila svoje prve dragocene izkušnje.

? In potem ste z Inštituta za mladinsko politiko prišli nazaj na Fakulteto za uporabne družbene študije.

Spet sem se šla malo ponuditi. (smeh) Sprva se je nakazovalo zgolj nadomeščanje. Danes pa opravljam več del – sem strokovna sodelavka, delam na projektih, vodim karierni center ... Res se mi je zelo lepo izšlo vse skupaj.

? Menim, da je prav Ajdovščina pokazatelj tega, kako je potrebno stopiti skupaj, tako gospodarstveniki, šolniki kot vsi mladi – za skupno dobro.

? Omenili ste delo na projektih. Se vam zdi, da s projekti veliko pridobite?

Prav gotovo. Projekti zahtevajo širino in trenutno delam tako na finančnem kot strokovnem področju. Postajam pravi 'multipraktik'.

? Konec koncev vam je ravno projekt pomagal pri zaposlitvi ...

Tudi to je res. Projekt Lokalno partnerstvo za zaposlovanje mladih mi je prinesel veliko. Poleg tega menim, da je lokalno okolje v Ajdovščini za mlade veliko bolj vzpodbudno v primerjavi z Novo Gorico. Imela sem občutek, da v

Ajdovščini sicer prednjačijo velika podjetja, da je gospodarstvo na kar visokem nivoju, nikoli pa si nisem mislila, da to mesto ponuja mladim tako veliko možnosti za druženje, zabavo, ne nazadnje za službo nasploh.

? Pa mladi izkoristijo vse ponujene možnosti?

Kaj pa vem. Pasivnost mladih se kaže tudi na tem področju, kar lahko povežemo z najino tezo o tem, kako socialna omrežja mlade vedno bolj priklenejo na ekran. Po drugi strani pa si dosti mladih upa in uspe - že s tem, da vstopajo v neko skupnost, izkazujejo interes.

? Kako konkretno na vaši fakulteti privabite študente k vpisu? Na Zavodu za zaposlovanje je število brezposelnih družboslovcev precej visoko ...

Izobražujemo kadre, ki se jih bo, z naraščajočimi družbenimi problemi, še potrebovalo.

Predvsem s tem, da jim nudimo širšo paleto znanja. Bodoči delodajalci iščejo kompetence ne samo iz ene stroke, ampak iz več smeri. Tako lahko ponudimo znanje iz sociologije, psihologije, medkulturnih odnosov itd. Pomembno pa je tudi, da na naši fakulteti ponujamo poklice prihodnosti. Izobražujemo kadre, ki se jih bo, z naraščajočimi družbenimi problemi, še potrebovalo.

? Kakšen pa je vaš nasvet mladim, ki se znajdejo, kot ste se izrazili, na trnovi poti od zaključka študija pa do iskanja zaposlitve?

Sicer se bo slišalo klišejsko, pa vendar: nikoli ne obupati! Če se pojavijo projekti, ki jih nudijo take in drugačne organizacije, prijavite se, če drugega ne, spoznaš koga, ki ti lahko pomaga. Ali pa spoznaš prijatelja, ki je v podobni stiski kot ti, kar je konec koncev lahko velika pridobitev zate. ✕

Lokalno partnerstvo
za povečanje zaposlovanja mladih
na lokalnem trgu dela

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

"Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada."

INŠTITUT ZA
MLADOSTNO
POLITIKO

DRAGOCENI KORAKI

spodbujanja gospodarskega razvoja

SVETOVANJE

200+ uporabnikov podjetniškega svetovanja
pri Razvojni agenciji ROD v okviru SPOT svetovanja
Goriška v zadnjem polletju

REGIONALNI RAZVOJ

10 novih lokalnih projektnih predlogov
letošnje obetavne prijave na razpise za
sofinanciranje projektov

5 milijonov+ sredstev za regionalni razvoj
aktivno pridobivanje sredstev v okviru mreže
regionalnih razvojnih agencij

IZOBRAŽEVANJE

4 šole, 4 razvite poslovne ideje
25 učencev uspešno vključenih v podjetniške krožke

160+ učencev spoznava tehnične poklice
4 šole in 31 podjetij na Tehničnem dnevu za osnovne šole

INFORMACIJE

info.ROD na portalu Lokalne Ajdovščina
redne objave aktualnih in koristnih informacij za podjetne

... KAMEN NA KAMEN

Razvojna agencija ROD je pogosto nevidni partner, pobudnik in koordinator projektov, ki spreminjajo kakovost življenja. S svojimi aktivnostmi spodbuja konkurenčnost gospodarstva in razvoj podjetništva, pomaga pri ustvarjanju novih delovnih mest in podpira trajnostni razvoj v lokalnem okolju. Vsak nasvet in vsak projekt je dragocen korak v smeri uspešne prihodnosti.

Razvojna agencija ROD Ajdovščina

PODJETJE O. K. M.

© O.K.M.

Vsak dan nam svoj vid zaupa vse več ljudi

Natančnost

Inovativnost

Visoka kakovost

Podjetje O. K. M. si vse od svojih začetkov dalje prizadeva nuditi svojim kupcem kakovostne izdelke in servis. Z ustanovitvijo 1979 so v nekdanji skupni državi orali ledino s proizvodnjo korekcijskih okvirjev. Deset let pozneje so se preusmerili in specializirali na področju proizvodnje korekcijskih leč ter tako postali prva tovrstna proizvodnja na slovenskem trgu.

Od takrat dalje nenehno uvajajo na tržišče napredne tehnologije in materiale ter s tem skrbijo za najvišji nivo ponudbe za optika in končnega kupca.

»Smo proizvodno podjetje z dolgoletno tradicijo na področju optične industrije. Izdelujemo različne vrste korekcijskih leč za očala iz različnih kakovostnih optičnih materialov in z raznimi površinskimi nanosi,« predstavi direktor Marjan Kukovič. V nadaljevanju pojasni, da izdelujejo leče glede na potrebe in želje odjemalcev z napredno in najnovejšo tehnologijo. Proizvode dobavljajo kupcem redno in skrbijo za visoko kakovost, kar so potrdili tudi s pridobitvijo ISO standarda za kakovost.

»Med prvimi smo sledili visoki tehnologiji,« še doda Kukovič.

»Ponašamo se z bogato tradicijo, izkušnjami in inovativnostjo, kar nam priznavajo vsi, ki poznajo področje.«

ODLIKUJETA JIH IZJEMNA FLEKSIBILNOST IN INOVATIVNOST PRI UVAJANJU NOVIH TEHNOLOGIJ IN PROIZVODOV

V Evropi so eno izmed vodilnih podjetij v FreeForm tehnologiji, ki jim omogoča izdelavo modernih leč z upoštevanjem individualnih parametrov uporabnika. »Freeform tehnologija je sodoben, inovativen računalniško voden proces oblikovanja notranje površine korekcijskih leč. Pomeni popolnoma nov pristop in veliko spremembo pri izdelavi korek-

cijskih leč,« pojasnjuje Kukovič. »S to opremo je mogoče izdelati leče z natančnostjo manj kot 0.05 dioptrije, medtem ko klasičen način z orodji dopušča natančnost do +/- 0.12 dioptrije. To nas dela natančne in visokokakovostne.«

»Med prvimi smo sledili visoki tehnologiji,« še doda Kukovič. »Ponašamo se z bogato tradicijo, izkušnjami in inovativnostjo, kar nam priznavajo vsi, ki poznajo področje.«

USPEŠNO SO SVOJE PODJETJE RAZŠIRILI V VEČ EVROPSKIH DRŽAV

Podjetje deluje na področju centralne Evrope, svoje distribucije in predstavništva ima tudi na Hrvaškem, Kosovem, v Srbiji in Nemčiji. Tržni pristop podjetja je, kot pojasni Kukovič, zagotavljati odjemalcem prednost s tehnološko naprednejšimi stekli, pa tudi hitrim servisom in zmernimi cenami – kar jim omogoča konkurenčnost in hitro rast, tudi v tujini.

MODNE SMERNICE SO NJIHOVO VODILO

Sledijo najnovejšim tehnološkim in modnim smernicam, kar uporabniku OKM-ovih optičnih leč zagotavlja optimalen optični in estetski učinek. Sodobna oprema in napredni tehnični

postopki omogočajo, da končnemu uporabniku nudijo visokokakovosten in pester izbor raznolikih obdelav oz. oplemenitenj površine optičnih leč.

»Hitro spreminjajoči se modni trendi nas spodbujajo, da z najnaprednejšimi tehnološkimi postopki barvanja optičnih leč ugodimo tudi najbolj specifičnim uporabnikovim željam in estetskim preferencam.«

V podjetju pojasnijo karakteristike, s katerimi poskrbijo za optično dovršenost in estetsko prefinjenost: *»Uporabljamo visoko obstojen trdi sloj (hard coat) in izjemno odporne antirefleksne nanose. OKM-ove leče odlikujejo tudi kakovostni barvni nanosi in estetski zrcalni učinki.«*

VRHUNSKA TEHNOLOGIJA

Najsodobnejši pristopi in tehnologija jim omogočata izdelavo najbolj optimalno izoblikovane

© O.K.M.

© O.K.M.

leče doslej, s čimer zadostijo vsem kriterijem individualnosti. »Individualizacija pomeni dodano vrednost ne le v optičnem, pač pa tudi v trendovskem smislu. Z domala neomejenimi možnostmi izbire očalnih okvirjev bo sledenje modnim smernicam najpreprostejše doslej,« se še pohvalijo v podjetju.

Natančnost, inovativnost in visoka kakovost so tiste karakteristike, ki jim prinašajo nenehno rast in razvoj. Trenutno imajo sto zaposlenih, načrtujejo pa v prihodnosti velik trend zaposlovanja novih kadrov.

INOVATIVNOST

»Hitro spreminjajoči se modni trendi nas spodbujajo, da z najnaprednejšimi tehnološkimi postopki barvanja optičnih leč ugodimo tudi najbolj specifičnim uporabnikovim željam in estetskim preferencam.« V podjetju poudarjajo pomembnost zaščite oči pred škodljivo UV žarko – tudi pozimi. »Upoštevajoč hitro rastoči

modni trend, smo v O. K. M. pripravili pestro ponudbo bleščečih barvnih ogledal. Naši ogledalni nanosi so kombinacija zaščite pred bleščanjem, mode, zabave in edinstvenega izgleda,« še poudari Kukovič.

Njihova inovativna ponudba vsekakor predstavlja veliko prednost pri rastočem tržnem trendu. Poleg podjetja O. K. M. – proizvodnja korekcijskih leč za očala – imajo v lasti še Art optiko, ki ima svoje poslovalnice razporedene po celotni državi. Podjetji sta povezani preko lastniške strukture. Gre za verigo optik in okulističnih ambulant z najdaljšo tradicijo, kjer dobite kakovostno in strokovno ponudbo kontrole in korekcije vida. V njihovih ambulantah ste takoj na vrsti za okulistični pregled, uveljavljate lahko naročilnico za korekcijska očala – delajo tudi po koncesijski pogodbi. Nudijo veliko izbiro modnih okvirjev, sončna očala najboljših blagovnih znakov, kakovostna stekla svoje blagovne znamke – kakovost na najvišjem nivoju, torej.

Natančnost, inovativnost in visoka kakovost so tiste karakteristike, ki jim prinašajo nenehno rast in razvoj. Trenutno imajo sto zaposlenih, načrtujejo pa v prihodnosti velik trend zaposlovanja novih kadrov. ✕

S PUM-Om lažje do izobrazbe in službe

Na Ljudski univerzi Ajdovščina poteka program Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O). Gre za program neformalnega izobraževanja, ki pomaga mladim med 15. in 26. letom, da s pomočjo projektnega dela pridobijo veščine in motivacijo za lažjo pot do zaposlitve ali dokončanja izobraževanja ter formiranja poklicne identitete. Program širi splošno razgledanost udeležencev in jim omogoča uspešno integracijo v okolje. V programu PUM-O udeleženci ustvarjalno preživljajo svoj prosti čas in se družijo s svojimi vrstniki ter iščejo priložnosti za vključitev na trg dela. Program PUM-O financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada, zato je za udeležence brezplačen.

V PUM-O Ajdovščina smo let nje poletje preživeli v znamenju znanosti in športa. V sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja smo pod budnim očesom kineziologa Anžeya torkove dopoldneve preživljali ob vadbi. Včasih naporan in nezanimiva ura športne vzgoje je že ob prvem srečanju postala preteklost. Rek 'zdrav duh v zdravem telesu' je med nami dimi postal rutina in ne samo pravilo, ki se ga velja držati, če hočeš spremeniti svoje nezdrave navade. Ker se spremembe začnejo z malimi koraki, a hkrati tudi z veliko dobre volje, se je nekaj udeležencev programa opogumilo in se udeležilo delavnic odvajanja od kajenja. Na delavnicah so mladi spoznali, da je kajenje slaba razvada, ki z leti uničuje telo in duha. Pod vodstvom psihologinje Lucije smo ob sredah spoznavali svojo lastno samopodobo in krepili samozavest. Ugotovili smo, da sami sebe vrednotimo toliko in na tak način, kot nas vrednotijo drugi. Če znamo sprejeti samega sebe in če znamo sprejeti drugačnost, potem se lahko naučimo reševati probleme, težave in napake, ki nas spremljajo na poteh vsakdana.

Med različnimi kreativnimi delavnicami se je v mesecu juliju med udeleženci rodila ideja o novem projektu - pumovskem laboratoriju. V projektu, ki se bo zaključil 22. septembra s predstavitvijo na Incastri, smo sodelovali z lokalnimi podjetji in društvi. V pumovskem laboratoriju je bil poudarek na izdelavi izdelkov iz že uporabljenih materialov (reciklaža).

V PUM-O Ajdovščina smo mentorji še posebej ponosni na osebne projekte, ki jih mladi v programu razvijajo. Tako bo eden od udeležencev programa dobil svojo lastno fotografsko razstavo.

Fotografije so nastale s pomočjo doma narejenega fotoaparata. Posnete fotografije predstavljajo lepote narave v barvah brez filtra za infrardeči spekter.

vilnim mladim, ki se v program vključujejo, nudimo poglobljeno karierno svetovanje. Pomagamo jim razvijati veščine iskanja zaposlitve in priložnosti na trgu dela, omogočamo jim povezovanje z delodajalci in lokalnim okoljem ter jim ob vsem tem nudimo tudi čustveno podporo (skrb, zaupanje, empatija) in informacijsko podporo (pomoč pri razreševanju izobraževalnih in kariernih skrbi). Preko različnih projektov mladi razvijejo kreativnost, samoiniciativnost, delavnost in ob tem odkrivajo svoje poklicne interese in kompetence. Z učno pomočjo lažje zaključijo izobraževanje in z našo pomočjo preko kariernega svetovanja lažje najdejo zaposlitev.

Novo šolsko leto prinaša nove izzive, dogodivščine in nove projekte. Če bi rad razvil svojo poklicno identiteto, se uspešno vključil na trg dela ali izboljšal svoj učni uspeh, se nam pridruži v programu Projektno učenje mlajših odraslih v Ajdovščini. Lahko nas pokličeš na telefon 051419119 ali nam pišeš na pum-o@lu-ajdovscina.si ali pa nas kar obiščeš. ✕

PIŠE

KSENJA SULIČ

Mentorica programa PUM-O

© Ljudska Univerza

Zanda Brikmane

Ko neznano mesto postane tvoj dom – Ajdovščina

PIŠE

TINA VELIKONJA

Nasmejana Latvijka, ki očara s svojo energijo, Zanda Brikmane, je pred leti prišla v Slovenijo z željo raziskovati svet, spoznati sebe in odrasti. V sproščenem pogovoru sva odkrivali njeno pot, ki jo je vodila iz rodne Latvije v neznano deželo, o kateri je slišala le malo kaj, a prav to odkrivanje neznanega jo je še bolj vzpodbudilo, da je odšla prav k nam. Prijavila se je na projekt v okviru Evropske prostovoljne službe in izmed vseh predlaganih mest izbrala prav Ajdovščino – povsem neznano mesto, ki je danes postalo njen dom. Želja odkrivati svet se je prerodila v željo, da tu tudi ostane. Ustvarila si je družino in v dolini burje dobila službo, a pot do tu, kot pravi, ni bila tako enostavna, je pa vsekakor bila vredna njene odločitve, da je prav Ajdovščina postalo njeno mesto in dom.

❓ V Slovenijo ste prišli v okviru prostovoljnega projekta. Ste Ajdovščino sami izbrali?

V Slovenijo sem prišla v okviru Evropske prostovoljne službe za mlade. Prijavila sem se na projekt, ki je vključeval predvsem delo z mladimi. Ko so mi sporočili, da sem izbrana, so bila na seznamu tudi druga evropska mesta, a

❓ Ko ste zaključili s projektom, ste se vrnili v vaš rodni kraj – Saulkrastij, ki v prevodu pomeni 'obala sonca'. Kaj ste počeli potem?

Dobila sem službo v Latviji, delala sem v administraciji, nekoliko tudi v povezavi z marketingom. Občasno sem prihajala v Ajdovščino na obisk k prijateljem, s katerimi smo se dobro povezali. Tudi oni so obiskali moje kraje in naenkrat je z enim izmed prijateljev preskočila iskrica in odločila sva se, da se preselim k njemu v Ajdovščino.

❓ Zakaj pa se nista odločila za skupno življenje v Latviji?

Ker sem sama nekoliko bolj fleksibilna in ker sem že živela v Ajdovščini, je bilo to takrat najlažja rešitev za oba. Pustila sem službo v Latviji in prišla sem dol. Uspela sem pridobiti službo pri latvijskem ambasadorju v Ljubljani, kjer sem delala dve leti. Delo je bilo raznoliko in razgibano, naučila sem se veliko novega tako na kulturnem, ekonomskem kot političnem področju.

📍 Mislili so, da če govorijo v angleščini, delajo meni uslugo, vendar če tudi jaz govorim angleško, smo na istem. Angleščina ni moj jezik in se v njem ne izražam tako dobro kot v latvijščini, ki je del mene, del moje kulture.

sem se takoj odločila za Ajdovščino. Verjetno tudi iz razloga, ker so mi iz Ajdovščine tudi prvi odgovorili (smeh). Ni mi bilo pomembno, kam grem, ampak bolj to, da čim prej nekam grem in spoznam kaj novega.

🔗 Pohvalila bi vaše izražanje v slovenščini. Vam je jezik kdaj delal težave pri vključevanju v družbo?

Trudim se lepo govoriti v slovenščini, če pa ne najdem ustrezne besede, sem raje tiho. Največ sem se naučila v pogovoru z možem. Z njim sva se najprej pogovarjala v angleščini – tako je bilo lažje, saj je obema drugi tuji jezik, tako sva bila enakovredna. Težko se je izražati v tujem jeziku. To pa vsekakor vpliva na tvojo samozavest in pri razgovorih za službo sem se že takoj čutila manjvredno.

🔗 Če primerjate kulturo Slovenije z Latvijo, bi lahko našli kakšno podobnost?

Latvijci smo veliko bolj usmerjeni v tisto staro, tradicionalno, baltsko izročilo. To veliko bolj doživljamo in temu pripisujemo velik pomen. Mogoče v Sloveniji to ni tako izpostavljeno. Letos je na primer 100 let latvijske neodvisnosti, zato prirejamo festival narodnega plesa in pesmi, to pomeni, da 20.000 ljudi pleše in poje naenkrat – to je ogromen dogodek. Pesem je imela v Latviji pomembno vlogo pri oblikova-

Latvija prednjači z glavnim mestom, tam praktično dela tri četrti prebivalstva. Prestolnica je zelo dinamična, tam se dogaja praktično vse. Tudi plača in standard sta v primerjavi z drugimi mesti izdatno višja. V Sloveniji pa skoraj povsod živite lepo. Ni samo Ljubljana, je tudi Koper, je Maribor, nenazadnje Ajdovščina, kjer se prav tako dobro živi.

📍 Želela sem si manjšega mesta, ne prestolnice, saj šele v manjšem mestu vidiš, kako živijo prebivalci neke države. Saj tudi Dunaj ni Avstrija, Dunaj je Dunaj, živi zase.

🔗 Mladim je dandanes že tako ali drugače težko dobiti službo, ki si jo želijo, če si tujec, je to verjetno še težje ...

Težko je, kaj več kot proizvodnja ti za začetek ne ostane, ne glede na izobrazbo. Zdelo se mi je, da bo bolj enostavno. Mislila sem si, pa saj imam izobrazbo, nekaj izkušenj, nekaj pa že bo ... Problem je kako in kje začeti. Nato sem

© Zanda Brikmane

nju narodne zavesti skozi celotno zgodovino. Iz zgodovine je znana tudi povezanost med Litvo, Latvijo in Estonijo, ko so ljudje vseh treh držav stali, se držali za roke in peli – skozi pesem so tako izražali svojo pripadnost in neodvisnost. V Sloveniji pa se mi zdi, da ste nekoliko osamljeni. Obdajajo vas velike države, zato mogoče ostajate zasenčeni, razdrobljeni v svoji majhnosti.

🔗 Kako pa primerjate slovenska in latvijska mesta? Se povsod živi enako dobro?

se prijavila na projekt Lokalno partnerstvo in postalo mi je zelo zanimivo. Poskusila sem še to tako rekoč zadnjo možnost.

🔗 Kako konkretno ste iskali službo?

Pošiljala sem prošnje, bila sem na zavodu, niti do razgovora ni prišlo. Sicer se mi je služba ponujala v Grosupljem, a so mi znižali potne stroške do te meje, da bi se vozila delati samo zato, ker je pač 'lepo' delati, ne pa zato, da bi kaj zaslužila.

? Kaj bi izpostavili kot največjo prednost projekta Lokalno partnerstvo?

Najbolj mi je bil zanimiv 'elevator speech' – kaj v tistih 20 sekundah povedati, da boš povedal čim več. Tu sem pridobila veliko povratnih informacij. Obenem so me pritegnila prav ta praktična usposabljanja. Da lahko tudi skupaj kaj narediš, če ne drugega, se vsaj družiš z nekom, ki je v podobni situaciji kot ti – tudi to pomaga. Proces praktičnega usposabljanja nisem zaključila, ker sem prej dobila službo, sicer v proizvodnji, a takrat sem res želela poprijeti za kakršno koli delo in čimprej priti do denarja.

Za mlade je dandanes prvi uspeh že to, da greš od doma in ugotoviš, da marsikdo razmišlja drugače in da s tem ni nič narobe.

? Zaposlili ste se v Ekolatu – kakšna pa je bila vaša pot naprej?

Pol leta sem poskusno delala v laboratoriju in tu ostala. Čeprav to ni moja stroka, sem se dela nekako priučila. Mi pa še vedno predstavlja vsakodnevni izziv. Spoprijemam se z novostmi in se nenehno učim česa novega. Začetki niso bili lahki, pa vendar nekje je treba začeti.

? Kakšna pa je vaša izobrazba?

V Latviji sem zaključila študij novinarstva, ob delu na ambasadi v Ljubljani pa sem dokončala še magistrski študij mednarodnega poslovanja na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Ko so zaprli latvijsko ambasado, sem se prijavila na Dunaj, kjer sem delala na predstavnštvu Latvije pri OZN. To službo sem potem zaradi rojstva otroka pustila in se vrnila v Ajdovščino.

? Česa ste se naučili v širnem svetu?

Pol leta sem bila tudi na Finskem (preko Eras-musa) in na lastni koži občutila, kako je, ko si prepuščen sam sebi. Včasih nisem imela niti kje spati, pa sem se nekako znašla. Ta iznajdljivost ti pride prav tudi drugače v življenju. Dandanes srečujem ljudi, ki se sploh ne znajdejo, vedno samo čakajo na pomoč od zunaj.

? Ste se v Ajdovščini počutili sprejeti?

Ko sem prišla kot prostovoljka, sem se počutila dobrodošlo, še najbolj v službi. Če si tujec in sam v mestu, te služba sicer poveže – kaj pa potem? Vsi gredo domov k svojim družinam, prijateljem, ti pa ostaneš sam in takrat je najtežje. Počutiš se na nek način odrinjenega.

? Ste se sploh pozanimali, kam greste?

Za Slovenijo sploh nisem točno vedela, kje je. Šele ko sem prišla sem, sem začela spoznavati, kaj vse premore to majhno ozemlje. Ko si pravzaprav ne predstavljaš, kam greš, pa te prav to navduši. In da tu ostaneš! Še moj tata je bil

© Zanda Brikmane

© Zanda Brikmane

med prvim obiskom presenečen: »O, tudi avtoceste so tu!«

❓ Zakaj niste izbrali večjega mesta? Mladi raje zahajajo v Barcelono, London, Prago ...

Želela sem si manjšega mesta, ne prestolnice, saj šele v manjšem mestu začutiš, kako živijo prebivalci neke države. Ajdovščina je veliko bolj pristna, domačna, tradicionalna, kot je npr. Ljubljana, kjer se že vidi skupek in vpliv različnih kultur in se pristnost izgubi. Saj tudi Dunaj ni Avstrija, Dunaj je Dunaj, živi zase.

❓ Kakšno je vaše mnenje o mladih v Sloveniji? Se vam zdi, da mladi znajo poskrbeti zase?

Mladi gredo v Slovenijo zelo težko proč od svoje družine. Sama sem pri 19-ih letih odšla od doma in nikoli nisem zares prišla nazaj živeti k staršem. Je sicer lepo, zelo 'komot' pri starših. Toda vseeno sem odšla, poizkusila v svetu, tudi z zavestjo, da če bom padla, me bodo starši pobrali.

Mladim bi svetovala, da gredo lahkih nog malo naokrog, kot se reče. Seveda, da lahko pridejo tudi nazaj. Zdi se mi, da v Sloveniji vse poteka

preveč 'popredalčkano' – greš na fakulteto, doštudiraš, dobiš službo, najdeš moža, hodiš vsako leto na isto lokacijo na dopust in na nek način je lepo.

❓ Kaj pa bi sporočili mladim, ki iščejo službo?

Ko sem delala v Mladinskem centru, sem spoznala, da so mladi lahko zelo pasivni, saj niso želeli biti del nečesa. Držali so se raje zase. Zdi se mi prav, da se izkoristi priložnosti, ki jih ponuja Občina, da se mladi aktivno udeležijo projektov – mogoče pa šele tam vidiš, kaj bi želel delati, dobiš kakšno priložnost, se ti odprejo nove možnosti ...

📍 Nenehno imam oči na pečljih, nikoli ne veš, kaj se ti ponudi in katere ponudbe na trgu dela zamujaš, če le pasivno čakaš, sprijaznjen s trenutno situacijo.

❓ Kakšne cilje ste si zadali? Predvidevam, da bi želeli delati v svoji stroki – nekoč, nekdanj ...

Vsekakor. Še vedno sem v pasivnem iskanju službe. Biti moramo aktivni in nenehno stremeti k temu, da uresničimo svoje sanje in želje. Sama si vsekakor želim delati v svoji stroki, vidim se v novinarstvu, mednarodnih odnosih, moja dolgoletna želja je delati na radiu. ✕

★ Zanda se v prostem času ukvarja tudi s fotografijo (Nature's studio by Zanda), zato prilagamo nekaj njenih fotografij.

Lokalno partnerstvo
za povečanje zaposlovanja mladih
na lokalnem trgu dela

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

"Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada."

Urica z arheologoma ob prenovi Lavričevega trga

Iskali forum, našli principij

PIŠE

TINA VELIKONJA

Ostanki rimskih mest so na naših tleh pustili pečat – tako na arhitekturni kot kulturni krajini. Poznoantična utrdba s štirinajstimi stolpi daje Ajdovščini edinstven pečat, saj je strnjeno rimskodobno obzidje zelo dobro ohranjeno kot le redkokje. Prenova osrednjega Lavričevega trga, ki sicer še ni zaključena, pa že prinaša nova dognanja, pa tudi številna vprašanja. Prve arheološke najdbe so nakazovale, da je na osrednjem trgu stal forum. Z nadaljnjimi izkopavanji so arheologi domneve o tem zavrnil. Po najdenih ostankih vojaške opreme, orožja, različnih novcev in sponk predvidevajo, da je v sedanjem centru nekoč stal kompleks vojaškega poveljništva.

Največ najdb izvira iz 3. in 4. stoletja našega štetja, iz obdobja Kastre torej. Nekaj ostalin je tudi iz prejšnjih obdobj, iz 1. in 2. stoletja našega štetja. To pa zgolj potrjuje domnevo, da je na tem območju že pred vojaško utrdbo stala poštna oziroma cestna postaja. Vodja arheoloških raziskav, **Luka Rozman**, iz Arheološke skupine Magelan, je potrdil, da je Ajdovščina od nekdaj zgodovinsko privlačna – njena rimska zgodba pa že zdaleč ni zaključena.

Luka Rozman © Marko Feist

starost. Najdbe bo nato hranil Goriški muzej, ki že načrtuje pripravo razstave. Že obstoječo razstavo bodo tako posodobili na podlagi naj-novejših odkritij.

Maruša Urek © Magelan

Doslej najdeni predmeti potrjujejo vojaški značaj naselbine, doda arheologinja **Maruša Urek**. Odkrita keramika in steklo kažeta na trgovino z Afriko in Bližnjim vzhodom. Med brskanjem ostankov so bile tudi živalske kosti in ostanki ometa s freskami. To priča o obstoju stavb, okrašenih s freskami, najpogosteje z rdečo barvo, pa tudi črno, modro in zeleno.

Med izkopaninami je zelo veliko arhitekturnih ostankov, najdb splošne rabe je manj.

O točnem številu najdb je še prezgodaj pisati. Še veliko odkritega materiala čaka varno shranjenega, da se ga popiše, primerja in doda v že obstoječo zbirko. Če že govorimo o številkah, je posebnih najdb nekaj čez 1.400, pove Rozman. Med izkopaninami je zelo veliko arhitekturnih ostankov, najdb splošne rabe je manj. Prese- netljivo veliko je bilo novcev – te so najprej poslali v numizmatični kabinet Narodnega muzeja v Ljubljano, kjer bodo določili njihovo

Uganka ostaja, kje so kuhali.

»Rečemo lahko, da imamo po Prešernovi ulici od juga proti severu, do Lavričevega trga najmanj dva oziroma tri objekte,« razpreda o dognanjih vodja izkopavanj Luka Rozman. »Na podlagi objekta, kjer je večja površina izkopana, bomo poskusili dobiti več podatkov in sklepati, čemu so služili še drugi najdeni objek-

ti in ostale najdbe, kot so na primer novci, na katerih so upodobljeni cesarji in motivi iz njihovega vladanja,« še dodaja.

»Kakor lahko vidimo na spodnji skici, ima ta objekt več prostorov. Na podlagi preteklih raziskav lahko domnevamo, da se objekt pod trgovino Fama nadaljuje proti severu. Vse to, kar smo že predvideli in še bomo, nakazuje na obstoj velikega objekta, ki mu pripisujemo pomen principija (t. i. kompleksom vojaškega poveljništva). Smo pa v fazi delovne teze,« poudarja Rozman. »Sklepamo lahko, da je bilo nekje na trgu glavno poveljstvo utrdbe z več prostori. Objekt je bil v tistih dobrih sto letih večkrat prezidan. Nekaj prostorov je imelo ognjišče. Južno od omenjenega projekta je bila cesta v smeri vzhod - zahod. Proti zahodu predvidevamo, da bomo našli še ostanke ceste

v smeri sever - jug. Principij je bil, kot kaže, na južni strani obdan z nadstreškom. To domnevamo na podlagi kamnitih temeljev, ki jih vidimo na jugu. Podobna zgodba s temelji se kaže tudi na severni strani. Verjetno bo enako še na vzhodni in zahodni stani. Če gre res za glavno poveljstvo, bomo potrdili oz. ovrgli po zaključku izkopavanj in obdelavi vseh podatkov.«

Prijetno nas je presenetilo, da dobesedno stopamo po ostalinah. Rimski zidovi so tik pod asfaltom.

Arheologinja Maruša Urek, ki se ukvarja z obdelavo in dokumentacijo gradiva, je najdbe podrobneje predstavila: »Največ je kovinskih

Izbor kovinskih najdb iz najdišča. © Magelan

Izbor steklenega gradiva iz najdišča. © Magelan

najdb, nekoliko manj je keramičnih in steklenih. Vse, kar je, je fino posodje, uvoženo iz severne Afrike. Našli smo tudi amfore, predvsem za vino. Zanimivo pa je, da nimamo kuhinjskega pribora. Uganka ostaja, kje so kuhali. Veliko je orožja, pa tudi svinčenih predmetov. Obilo je gradbenega materiala in bronastih predmetov, za katere moramo še ugotoviti, čemu so služili.»

Do konca raziskav ostaja še približno tretjina izkopavanja. Občina Ajdovščina v prihodnje načrtuje prenovu infrastrukture tudi po ostalih ozkih ulicah oziroma gasah v središču mesta

in tudi tam bodo najprej opravili arheološke raziskave. Pričakujejo podobne najdbe, sta potrdila arheologa.

»Izpostavil bi predvsem vrednost najdb na Lavričevem trgu, ki so presenetljivo dobro ohranjene. Prijetno nas je presenetilo, da dobesedno stopamo po ostalinah. Rimski zidovi so tik pod asfaltom. Pričakujemo, da se bodo v nadaljnjih fazah obnove mestnega središča še kazale najdbe tik pod površjem in tako pokazale to novo sliko stare Kaste. Rimske ostaline so ohranjene še na Vilharjevi ulici, nekaj pa tudi na Gregorčičevi. To sklepamo na podlagi dobljenih zidov in antične plasti, ki ji sledimo po celi utrdbi,« pojasni Rozman.

Škoda bi bila, da ne bi ostalin tržili v turistične namene.

© Magelan

Ugibati je mogoče tudi, da se pod obstoječimi objekti na trgu, stanovanjskimi in poslovnimi, še skrivajo ostaline. Rozman dodaja, da lahko o rimskih ostankih govorimo predvsem tam, kjer ni bilo posegov v tla oziroma pod obstoječe temelje. »Vsaj te starejše stavbe, ki niso obnovljene, so zgrajene neposredno na rimskih ostalinah – kar jih pač niso predvsem v tem zadnjem obdobju odstranili.«

Kako bodo ostaline predstavljene, pa se zaenkrat še ugiba. Arheologa zagovarjata prezentacijo v čim večji meri. »Škoda bi bila, da ne bi ostalin tržili v turistične namene. Kakšna stojnica z imitacijo najdb tu sredi trga bi bila dobra izbira – tako za domačine kot za tujce. Seveda prezentacije zadev, o katerih vemo, kaj predstavljajo in imamo izdelane razlage in interpretacije.«

Domačini arheoloških izkopavanj in prenovu Lavričevega trga sprva niso sprejeli z odprtimi rokami, kar je občutil tudi Rozman: »Na

Keramično gradivo iz najdišča. © Magelan

Kosi ometa z ohranjenimi sledovi različnih barv. © Magelan

začetku izkopavanj smo slišali kar precej očitkov. Naše terensko delo je že tako ali drugače izpostavljeno direktnim kritikam. Ker je delo raziskovalno in zelo natančno, se seveda zavleče. Pa tudi vremenski vplivi, ki so bili v Ajdovščini večkrat nenaklonjeni, predvsem zaradi burje in mraza, so privedli do tega, da smo z delom zamujali. Postopoma so ljudje nekako doumeli, da je to pomembno tudi za njih, za dobrobit celotne skupnosti. Zdaj nas že gledajo

z zanimanjem. Nekateri se ustavijo, z nami poklepetajo. Veseli so, če jim pokažemo, kaj smo odkrili. Otroci sploh.»

Terensko delo arheologov na Lavričevem trgu se bliža koncu, raziskave o najdenih ostalinah pa se bodo šele začele. Rimska zgodba se tako nadaljuje in vprašanje časa je, kako se bodo domneve arheologov še spreminjale in dopolnjevale. ✕

PODJETJE ZA DAVČNO SVETOVANJE IN RAČUNOVODSKE STORITVE D.O.O. AJDOVŠČINA

LOKAVŠKA CESTA 7 | 5270 AJDOVŠČINA | EU - SLOVENIJA

T :: +386 5 36 44 472 | F :: +386 5 36 44 488

W :: WWW.TAXA.SI

© Jure Makovec

Vabljeni na InCastro

Dan ajdovske industrije in podjetništva 2018!

V soboto, 22. 9. 2018, bo na ajdovskem letališču spet pestro. Dogodek InCastr, bo po lanskem uspehu ponovno zaživel. InCastr je dan ajdovske industrije in podjetništva, na katerem imajo obiskovalci možnost spoznati najrazličnejše lokalne podjetnike in njihove dejavnosti.

PIŠE

NEJA FAKIN

**Ljudska univerza
Ajdovščina**

Dogodek je dvodnevni. Petek, 21. september 2018 je namenjen v prvi vrsti šolajoči se mladini, torej učencem 8. in 9. razreda, dijakom strokovnih-tehničnih šol in brezposelnim. Zanje organiziramo vodene ogleds in predstavitev dejavnosti, vezanih na delo ajdovskih podjetij, saj si želimo da mladi na ta način spoznajo lokalna podjetja in poklice. Veseli smo, da nam je letos uspelo pritegniti kar 20 podjetji, ki bo svojo dejavnost predstavilo kar 500 učencem in dijakov iz 9 različnih osnovnih in srednjih šol.

Prav tako smo ponosni, da se je število vseh sodelujočih podjetij iz lanskega leta skoraj podvojilo. Letos na InCastri sodeluje v petek ali soboto skupno kar 46 podjetij in društev.

Prav zato, bo dogajanje v soboto, 22. septembra 2018, še bolj razgibano in družabno obarvano. Na osrednjem prizorišču se bo od 9. do 17 ure

odvijalo več aktivnosti. Na osrednjem prizorišču bo za izvirno predstavitev svojih dejavnosti poskrbelo več kot 40 uspešnih ajdovskih podjetij, podjetnikov in društev. Pester družabni program bo povezovala ekipa radia Robin, za dodatno popestritev dneva pa bo poskrbel Aeroklub Josip Križaj Ajdovščina, ki bo najpogumnejšim obiskovalcem ponudil nepozabno doživetje v zraku. Obiskovalcem bomo ponudili brezplačne demo polete, možnost panoramskih poletov ter tudi polete z jadralnim letalom. Na prizorišču ne bodo manjkali niti plesni nastopi, animacije za najmlajše (ustvarjalne delavnice, poslikava obraza, razne maskote ...), okusna lokalna hrana in sadni koktejli. Potekala bo predstavitev lokalnih izdelkov ter kuhanje Mlinotestovih testenin z Julijano Krapež. Potekali bosta predstavitvi predelane električnega kolesa, modernega urbanega kolesa ter tudi možnost vožnje z njimi. S prizorišča se boste lahko zapeljali naokoli s scooterjem, tisti najpogumnejši pa se boste lahko preizkusili v gorskem kolesarstvu, pod vodstvom izkušenih kolesarjev iz ekipe Vipava outdoor. Organiziran bo tudi brezplačni vodeni ogled Vipavskega Križa, ki sodi med zgodovinsko najzanimivejše kraje na Vipavskem. Mnogi ga imenujejo kar biser v srcu Vipavske doline.

Nekatera podjetja bodo tudi v soboto odprla svoja vrata širši javnosti in omogočila vodene ogledne proizvodnje. Tako si boste lahko ogledali podjetje Mlinotest, Marmet, Petrič, Čistilno napravo Hubelj, Vodarno Hubelj ter podjetje Škrli. Za prevoz do podjetij pa bo poskrbljeno z osrednjega prizorišča. Namen vodenih

© Jure Makovec

ogledov je, da širša javnost spozna, s čim se podjetja ukvarjajo ter kaj vse se v Ajdovščini dogaja. Želimo si, da se na ta način spoznajo podjetja, poklice, delovne pogoje ter pridobijo informacijo o tem, kateri kadri so iskani ter kakšna znanja in kompetence se potrebuje. V okviru InCastre, bo potekala tudi akcija Evropski teden mobilnosti, ki letos poteka pod sloganom »Združuj in učinkovito potuj«. Obiskovalci prireditve bodo na veliki fotografiji mesta iskali različne lokacije in poti do podjetij, predstavljen bo projekt Sopotniki, ki ponuja brezplačne prevoze upokojemcem – ogledati si bo mogoče avtomobil, ki ga je Občina Ajdovščina namenila za projekt.

Seveda nam organizacija celotnega dogodka brez partnerjev (Razvojna agencija Rod, Območno obrtno-podjetniška zbornica Ajdovščina, Inštitut za mladinsko politiko, Severno Primorska gospodarska zbornica Nova Gorica, Mladinski kulturni center Ajdovščina, Turistično informacijski center Ajdovščina in Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije OE Nova Gorica ter nacionalni partner Spirit Slovenija – javna agencija in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo), ne bi uspela. Ne smemo pa niti mimo dejstva, da brez podpore Občine Ajdovščina, ki je tudi pobudnica in idejni vodja, ter zavzete ekipe Ljudske univerze Ajdovščina, tega dogodka ne bi bilo.

Najdite svoj razlog, da pridite na InCastro – Dan ajdovske industrije in podjetništva. Vabimo vas, da še z druge strani spoznate Ajdovščino, mesto industrije, podjetništva in mnogih priložnosti!

Se vidimo! ✕

© Matic Eržen

Usodna prijateljstva

© Miles Aldridge

PIŠE

ULA PODOJSTRŠEK

Fantje iz Vipavske doline in Korošice smo bili zmeraj usodna kombinacija.

Vsi smo strašni žurerji.

Podražani so v študentski dom prinesli domače vino, Korošice pa smo ga pomagale spiti.

Kajti Korošice smo izjemno zveste prijateljice. Ko je vojna, je vojna za vse.

Najbrž pa jih tudi malo spominjamo na njihove mame.

Rade kuhamo, veliko in hitro govorimo, blazno rade komandiramo in jim vedno dajemo potuho.

Naš, da je vrgel hladilnik z balkona?

Naš pa že ne.

Naš, da je gol tekel po študentskem naselju?

Še na plaži se noče sleči.

Poleg tega imamo oboji širok W.

Njihov je bolj fin: »Wajdušna, Wotlca, Washington in Wimbeldon.«

Naš je bolj kmečki: »Sm pršwa, pa sn vidwa, da sn ga vsrawa.«

Potem imajo oni še svoj G, ki je kao H.

Tega se nikoli nisem naučila.

Se pa Vipavke in Korošice nikoli nismo marale. Mogoče ravno zato, ker smo si preveč podobne.

Predvsem imamo tako ene kot druge v Ljubljani dovolj težav.

S plačevanjem najemnin ohranjamo ljubljanski nepremičninski trg na zavidljivem nivoju. Tam nekje pri petdesetih letih si lahko kupimo mini garsonjero in do smrti plačujemo oderuške kredite.

Najbrž bi bilo lažje, če bi si lahko našle bogate tipe in se vselile v njihova staromeščanska stanovanja.

A Korošice bi si raje pregriznile žile, kot da bi se majale na visokih petah v Asu ali sredi marine v Izoli.

Raje hodijo na Metelkovo ali v Bunker na Gerbičevi.

Tam težko najdejo fine ljubljanske tipe, ki se ne bi bali dreka na čevljih, pira za rokavom in težke pesti Korošcev.

Če že oговорijo kako Korošico, njenega odgovora skoraj ne razumejo, še večja možnost pa je, da prej pokasirajo njen prezirljiv pogled, kot da se jim na roko userje golob.

Vipavke so bile, prav tako kot Korošice, deležne vzgoje strogih babic, ki jih je vojna naredila nepremagljive. Zato so pri njih zrastle ponosne in trmaste vnukinje.

Imajo izpit za kamion, pod umivalnikom ror-

cange, v avtu kleme, v žepu šraufenciger in se ne bojijo pajkov.

Le pri kačah bi znal biti problem, a ponavadi imajo največ opravka s slepci in glistami.

Mogoče bi bil že čas, da se omehčamo. Mogoče lahko komu drugemu prepustimo volan in mu verjamemo na besedo, ko rečejo, da imamo seksi 'hleznje'.

—
Ta bo težka, saj smo se zmeraj morale boriti za svoj prostor pod ljubljansko mikroklimo.

Milijonkrat smo nasankale, stokrat šle na led in velikokrat jokale.

Vsakokrat, ko smo bile na tleh, nas je pokonci držala misel, da se zmeraj lahko vrnemo domov.

—
Vedno znova se rada vračam na Koroško in vsaj enkrat na leto v Vipavsko dolino.

V Uhajne pobirat kakije, na joto z mesom in štrudelj iz domačih jabolk.

S težkim srcem in še težjo nogo jo skliznem mimo Podrage.

Če se enkrat tam ustaviš, zlepa ne zlezeš iz njihovih kleti.

—
Iz mladih juncev so zrastle veliki junci. In iz malih src so zrastle velika srca, pa še množijo se ...

Ko te oni enkrat objamejo, jih nikoli ne pozabiš.

—
Kot nikoli ne bom pozabila tistega jutra, ko sem se po martinovanju zbudila v njihovi mladinski sobi.

Nekdo je ponoči na sredo sobe navozil velik kup gnoja.

—
Še danes ne vem, zakaj in niti ne kdo.

—
Najbrž je bila kaka besna Vipavka.

Korošica bi naredila enako. ✕

ekstel

<http://www.xtratapes.si/>

Otrok, starši in šport

David in Enej Krševan / Nataša Peloz in Tim Rovtar

PIŠE

MATJAŽ JAZBAR

Otroci se danes že zelo zgodaj srečujejo s svojimi prvimi športnimi dosežki. Da bi bilo dobrih rezultatov čim več, želijo starši svojim otrokom omogočiti kar se da najboljše pogoje za treninge – tako doma kot v tujini. Za doseganje športnih uspehov pa nista dovolj le talent in trud, ampak tudi čas in denar. V ekipnih športih je situacija lažja, saj gre navadno za dobro organizirane klubske ustroje, precej težje pa je v individualnih športih, pa še redkejših ali na našem področju manj razvitih.

Vipavska dolina je sicer pokrajinsko dovolj razgibana, da lahko nudi pogoje za marsikateri šport. Vseeno pa izbrani športi, kot sta kolesarska disciplina BMX in motociklizem, zahtevajo specifične steze in proge, zato so starši primorani svoje otroke voziti na treninge tudi v tujino.

Dva mlada in zelo uspešna domača športnika ter njuna starša razpredajo, kakšna je današnja vloga staršev pri otrocih, ki se aktivno ukvarja-jo s športom. Tim Rovtar (12 let) je večkratni

slovenski državni prvak v kolesarski disciplini BMX, obenem pa se lahko pohvali tudi z uspehi na mednarodnem prizorišču. Enej Krševan (11 let) pa na svojem motociklu žanje zelo podobne uspehe, tako doma kot tudi v tujini. Nataša Peloz in David Krševan pa sta njuna starša, ki ves svoj prosti čas namenita otrokoma. Hkrati pa poskušata razvijati otrokov zdrav odnos – tako do športa kot tudi življenja nasploh.

DAVID KRŠEVAN

Če odmislimo športni uspeh otroka na tekmi – kateri so še največji občutki zadovoljstva ob spremljanju otroka v športu?

Vedno se razveselim, ko vidim otroka nasmejanega, polnega energije, ki ve, kaj hoče, in z zanosom govori o svojih ciljih in načrtih. Težje prenašam zdolgočasene poglede otrok, ki ne vedo natančno, kaj bi počeli. Saj ne rečem, da tudi Enej ni velikokrat tak. Najbolj sem zadovoljen, ko ga prav dirkanje spodbudi, da spusti telefon iz rok in začne samoiniciativno trenirati. V zadovoljstvo mi je, da se skozi pogovore o celotnem dogajanju okoli motociklizma zblizujemo.

Katere so tiste vrednote, ki jih po tvojem mnenju otrok dobi z udeleževanjem v športu?

Najbolj dragoceno je zavedanje, da več truda in vztrajnosti kot bo vložil, večji bo njegov dosežek. Pa tudi cilji bodo lažje dosegljivi. V športu se to zelo konkretno pokaže. Naučiti pa se mora, da ni edini, ki napreduje. In da je današnji trening mogoče dovolj za jutri. Nikakor pa ne za pojutrišnjem. Napredovanje mora biti konstantno. To je proces, ki se nikoli ne zaključí. Pomembno je priti do spoznanja, da se vložen trud ne pokaže takoj v uspehu, saj so tukaj tudi mnogi drugi dejavniki, na katere nima vpliva. Z vztrajnostjo pa je uspeh skoraj zagotovljen.

David Krševan s sinom Enejem. © arhiv Enej Krševan

© arhiv Enej Krševan

❓ Koliko časa in energije 'pokuriš' za otrokovo udejstvovanje v športu?

To mi vzame skoraj ves prosti čas, saj poleg Eneja letos tekmuje tudi mlajši sin Tian, in sicer v dveh kategorijah – poskrbeti moram torej za pripravo treh motorjev. Skratka, vsi vikendi so namenjeni moto treningom ali dirkam, včasih tudi kakšen dan v tednu.

❓ Motociklizem je šport, ki nima ravno najboljših pogojev za trening v Vipavski dolini. Kako se spopadate s to težavo in v kolikšni meri ti je v pomoč matični klub?

Ja, to je kar težavno. Do letos smo največ trenirali v Vrtojbi na klubski progi (Društvo Gas Vrtejba). To pa za Enejev napredek žal ni več dovolj. Zato hodimo na treninge na različne proge v Krško in Vransko, pa tudi na bližnje steze v Italiji in na Hrvaškem. Žal nam Društvo Gas Vrtejba ne more veliko pomagati. Nam pa omogočijo uporabo steze v Vrtojbi, kadar koli jo potrebujemo za kakšen hiter trening ali testiranje motorja.

❓ Nemalokrat se zgodi, da so športne ambicije staršev večje od ambicij otroka. Kje je po tvojem mnenju tista zdrava meja med pravo in preveliko željo po športnem uspehu? Se morda kdaj zaveš, da si to mejo prestopil?

Mislim, da se pravo razmerje vzpostavi takrat, ko so ambicije starša manjše od ambicij otroka.

Smiselno je pričakovati večjo objektivnost pri odraslem človeku in rahlo zasanjanost pri otroku. Le tako se lahko ob neuspehih starši v miru in racionalno pogovorijo z otrokom. Zavedati se moramo, da je otrok posameznik s svojimi čustvi in ne orodje za uspeh staršev. Lahko se veselimo skupaj z njegovimi uspehi in sočustvujemo ob njegovih porazih. Včasih je res težko obdržati mirno kri in zadržati takšno vlogo, saj se zavedaš vsega truda, časa in denarja, ki si ga vložil. Ampak razumeti je treba, da si otrok tudi želi uspeha in da je v danem trenutku naredil vse, kar je znal in zmozel za dosežen rezultat.

❓ V športu se zgodijo tudi neuspehi. Kako takrat otroka potolažiti oziroma ga prepričati, da se da tudi iz neuspeha precej naučiti?

Priznati moram, da sem se tudi sam skozi teh nekaj let tekmovalj veliko naučil. Nimam nasveta, kako odreagirati, saj vsak otrok potrebuje drugačen pristop. Na neuspehe gledam danes drugače kot pred letom dni. Otroka vedno pričakam nasmejan, ne glede na doseženo. Vedno ga pohvalim in potrepljam, saj vem, da si je želel drugačnega izida in se je trudil po svojih najboljših močeh. V tistih prvih trenutkih kaj več od tega žal ne zmorem. Pustim ga v miru, da se sam pomiri in premisli. Ko po dirki čaka dolga vožnja domov, vedno v miru predebatiramo vse dogajanje in iščemo razloge za neuspeh. Do sedaj nam je še vedno uspelo neuspeh pretvoriti v motivacijo za naprej.

❓ Je otrokova tekma zate stres ali sprostitelj?

Nikakor mi ne uspe biti miren. Sicer pazim, da pred otrokoma tega ne pokažem. Veliko vprašanj mi roji po glavi – če je motor v brezhibnem stanju in dovolj konkurenčen, pa če smo 'namontirali' prava razmerja zobnikov, če je amortizacija dobro nastavljena, kako je s tlakom v pnevmatikah ... Prav tako lahko 'karburacija' motorja in nastavitve bistveno vplivajo na Enejevo vožnjo. Ja, dirke so tudi zame precej stresne in napete.

❓ Motociklizem je obenem tudi nevaren šport. Te je kdaj strah za svojega otroka?

Vedno me je strah. Sicer se z izkušnjami strah zmanjšuje. Vse lažje mi je, ko vidim, da se iz kritičnih situacij izvleče brez padca. Zavedam se, da gre na tekmi vse skupaj na nož. Majhna napaka oziroma slaba ocena situacije (tudi drugih tekmovalcev) pomeni grd padec enega ali več dirkačev.

Nazadnje sem trepetal na evropskem prvenstvu, kjer so se dosegale hitrosti višje od 145 km/h in so skozi prvi ovinek, kolo tik ob kolesu, drveli z več kot 110 km/h. Razen španskega dirkača, ki je pobegnil na prvem mestu, je bil Enej v skupini petih, ki so se celotno dirko prehiteli in borili za drugo mesto. Izkazalo se je, da so bili vsi odlični dirkači, ki so kljub svoji mladosti neverjetno izkušeni. Kljub številnim prehitovanjem in sapo jemajočimi trenutki, so vsi prišli do cilja, vključno z Enejem. Take izkušnje mi večajo zaupanje in s tem nekoliko lažje spremljam njegove vožnje.

❓ Takole 'na oko', koliko denarja gre za eno sezono?

V tem športu denarja res ni težko porabiti. Lahko si pa konkurenčen že z relativno majhnim proračunom. Težko je oceniti, koliko točno porabimo. Letos sigurno več kot prejšnja leta, saj sta tekmovala oba sinova. Za občutek vam lahko navržem samo nekaj cen, kot so prijavnina za CNV dirko, vključno s sobotnimi treningi v Italiji, ki znaša 150 evrov za enega dirkača. Cena kompleta gum za suho stezo je ravno tako 150 evrov. Za bivanje čez vikend porabimo relativno malo, saj spimo največkrat v šotoru.

Seveda pa so stroški za začetnike, ki se lahko udeležujejo slovenskega državnega prvenstva, še precej manjši, če govorimo o mini motu.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem dvema sponzorjema, ki smo jih imeli v letošnjem letu. Tehimpex iz Vipave nam je pomagal z dobavo orodja, Seantechu pa nam je omogočil, da smo lahko več trenirali in imeli več možnosti pri pripravi motorja za posamezno dirko.

❓ Če bi starši želeli svojega otroka usmeriti v motociklizem – kam naj se obrnejo?

Vsako soboto zjutraj je na voljo šola mini mota na poligonu Društva Gas Vrtejba. V šolo lahko pridejo otroci stari od štiri do deset let. Vso varnostno opremo in pripravljene motorje se dobi pri nas. Potrebno je le poklicati in se dogovoriti. Pokličete lahko mene na tel. 040 833 062 (David) ali pa na 041 667 379 (Valter). V kolikor je prijav več, se dogovorimo tudi za nedeljo zjutraj. Vsekakor vas bomo veseli. Zagotavljamo vam, da bo izkušnja za otroka koristna in nepozabna.

Enej Krševan

❓ Kateri je najlepši trenutek v tvoji dosedanji karieri?

To je prva zmaga na tekmi slovenskega državnega prvenstva lani v Vrtojbi. Dirka je bila težka, saj sem bil s konkurenti zelo izenačen. Na prvi dirki te etape sem dosegel drugo mesto. Na drugi pa prvo in tako skupno prvo mesto.

❓ Trening je sestavni del športa. Je včasih težko oditi na trening in kaj te takrat najbolj motivira?

Na trening mi ni težko oditi, ker vem, da če bom treniral, bom lahko dober, v nasprotnem

© arhiv Enej Krševan

Enej Krševan © arhiv Enej Krševan

primeru pa dobrih rezultatov ne bo. Treningi so mi kljub naporu všeč, saj zelo rad vozim motor. Najbolj motiviran za treninge sem po dirki, ker čutim, da bi bil lahko še boljši.

❓ Kaj ti je najbolj všeč pri tvojem športu?

Hitrost – takrat ko grem v nagib skozi ovinek in čutim, kako mi kolesa spodrsavajo. Všeč mi je občutek moči motorja pri pospeševanju.

❓ Je kar takega, kar te pri tvojem športu moti?

Zmoti me to, da ne moremo vedno trenirati. Piste za treniranje so relativno daleč in zaradi tega lahko treniramo samo čez vikende. Odvisni smo tudi od vremena.

❓ Kako se razumeš s sotekmovalci?

Zelo dobro. Smo prijatelji in ne sovražniki. Na tekmovanjih se družimo – tudi pred in po dirki, ne glede na dosežene rezultate. Ker so sotekmovalci iz različnih držav (Italija, Nemčija, Slovaška ...), ohranjamo stike preko Facebooka. Videvamo se le na tekmovanjih. Le redko tudi na treningih.

❓ Do štarta tekme manjka le še 10 sekund. Kaj se ti takrat mota po glavi?

Odvisno od štartnega položaja. Če sem v prvi vrsti, razmišljam, kako bom zapeljal v prvi ovinek. Če štartam iz slabšega položaja pa, kako bom že na štartu prehitel čim več tekmecev.

❓ Tvoj šport je do neke mere tudi nevaren. Te je včasih strah med tekmo?

Med tekmo ne. Strah me je pred dirko, včasih tudi na treningih.

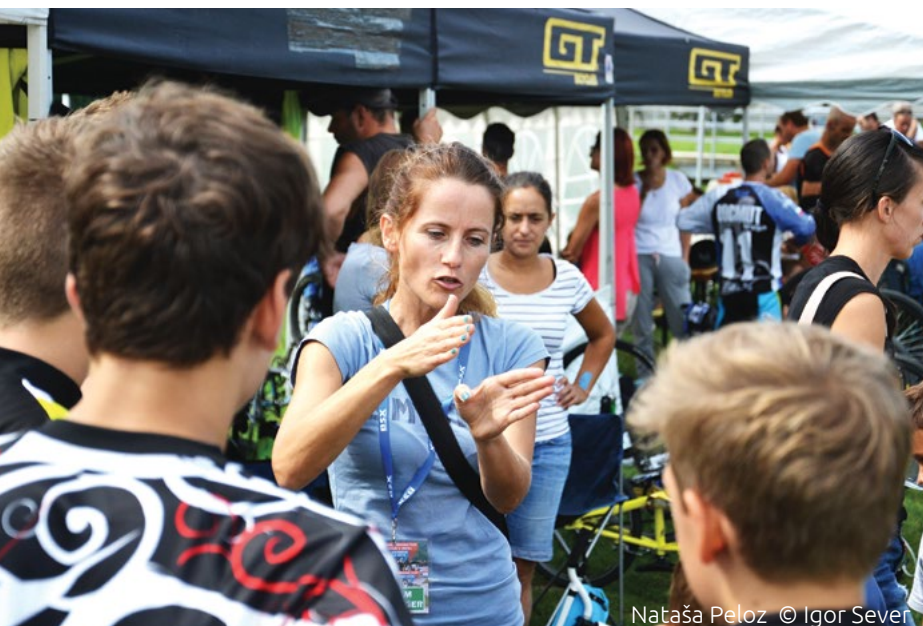
❓ Kdo je tvoj vzornik in zakaj?

Marc Marquez, ker tako dobra obvladuje svoj motor. Zapelje v ovinek in točno ve, kako rešiti nastalo situacijo. Je prijazen – tudi če ni prvi, pride ven nasmejan. Ne glede na neuspeh, se na naslednji dirki še bolj potrudi.

NATAŠA PELOZ

❓ Če odmislimo športni uspeh otroka na tekmi – kateri so še največji občutki zadovoljstva ob spremljanju otroka v športu?

Za otroka delam nekaj, kar meni ni bilo dano v mladih letih. Zaradi pomanjkanja časa mi starši niso mogli omogočiti treningov. Zato danes s toliko večjim zadovoljstvom podpiram svojega otroka v športu, ki si ga je izbral. Z izbiro športa mi je sin omogočil, da sem spoznala šport, za katerega do tedaj sploh nisem vedela, da obstaja. Na tekmah in treningih se srečujem z drugimi starši, veliko novih poznanstev se je spremenilo v prava prijateljstva. Obenem urim tudi svoje jezikovne sposobnosti v tujini. Neprecenljivo pa je, ko vidiš svojega otroka zadovoljnega in nasmejanega – tako na treningih kot na tekmah.

Nataša Peloz © Igor Sever

❓ Katere so tiste vrednote, ki jih po tvojem mnenju otrok dobi z udeleževanjem v športu?

Disciplina, organiziranost, vztrajnost, motiviranost, samouresničevanje ...

❓ Koliko časa in energije 'pokuriš' za otrokovo udeleževanje v športu?

Časa za treninge in tekme gre ogromno. Tima vozimo na treninge in tekme predvsem v tujino. Dvakrat na teden na trening, potem so tu še vikend tekme, ki trajajo dva dni. V zimskem času so priprave (na katere greš po lastni presoji, ni to nujno potrebno) ponovno v tujini. Redno spremljam sinove treninge in tekme, ker sem tam ne samo v vlogi mame, ampak tudi

Tim Rovtar © Igor Sever

v vlogi 'team managerja' – zastopam namreč otroke našega kluba. V tujini predvsem na treningih sem do nedavnega prevajala – tako sinu kot ostalim, ki so to potrebovali. Sedaj vloge prevajalke nimam več, ker Tim že zelo dobro razume italijanski jezik.

Energije pa človek nima dovolj za tak tempo, verjemite. Seveda je res, da energijo daš in jo tudi dobiš. Ampak te s časom izčrpa in moraš sam poskrbeti, da se ponovno napolniš. Seveda je to veliko lažje, ko pogledaš svojega otroka in njegovo zadovoljstvo v očeh.

❓ BMX je šport, ki nima ravno najboljših pogojev za trening v Vipavski dolini. Kako se spopadate s to težavo in v kolikšni meri ti je v pomoč matični klub?

Res je, mi smo sicer začeli v Ajdovščini v Palah, a smo že isto leto po priporočilu trenerja namesto v Mariboru začeli trenirati v Rivignanu v Italiji. Bližje nam je. No, sedaj imamo progo tudi v Ljubljani, a klimatske razmere ne dopuščajo treninga čez celo leto, medtem ko se v Rivignanu trenira neprestano. Tam je res velika izbira tako prog kot treningov. Klub nas podpira kolikor le lahko s treningi v Palah, a mi gremo raje v Italijo, ker so tam pogoji boljši – prava proga za BMX, s štirimi linijami, tremi ovinki, štartna rampa ... Pa še se znajdemo v vlogi spremljevalca, trenerja, motivatorja...to pa ni vedno najbolje, ker otrok nate gleda kot na starša in težko sprejme to, da si mu ti tudi neke vrste trener ...

❓ Nemalokrat se zgodi, da so športne ambicije starša večje od ambicij otroka. Kje je po tvojem mnenju tista zdrava meja med pravo in preveliko željo po športnem uspehu? Se morda kdaj zaveš, da si to mejo prestopila?

Ovisno, kakšen je otrok in kakšen si ti kot starš. Po naravi sem zelo tekmovalna, a to z leti popušča. Ta moja tekmovalnost se seveda včasih pozna tudi v odnosu do sinovih uspehov. Ko enkrat otrok dosega dobre rezultate, postane tebi kot staršu samoumevno, da bo vedno tako. Seveda ni vedno in prav je, da ni samo uspehov, da so tudi porazi, razočaranja, ki naredijo otroka močnejšega in sposobnejšega. Tako se tudi lažje spopada s porazi. Poraz te okrepi in ne oslabi! Prenesti poraz v športu pomeni v prihodnosti prenesti poraz na katerem koli področju življenja. Zame je vodilo, ki ga skušam prenesti na sina, uživaj, potrudi se ... uspeh je že, ko ti sam stojiš na štartni rampi in čakaš na start.

Tim Rovtar © Igor Sever

❓ V športu se zgodijo tudi neuspehi. Kako takrat otroka potolažiti oziroma ga prepričati, da se da tudi iz neuspeha precej naučiti?

Ravno pred nekaj dnevi mi je sin rekel, da mu je lepše biti drugi ali tretji in se boriti, kot pa biti prvi brez boja. Neuspehi so in še bodo. Tim ni nikoli tako hudo prizadet zaradi neuspeha, ker na tekmo velikokrat gledamo kot na trening, izkušnjo, preizkus napredka. Seveda je žalosten, ko mu recimo zaradi padca ne uspe zaključiti tekme, a tudi to je del športa. Tekma je samo ena izkušnja več za otroka, ki ga zagotovo okrepi. Ni pomembno, da se na tekmo gleda z vidika uspeha ali neuspeha.

❓ Je otrokova tekma zate stres ali sprostitelj?

Odkrito so zame vse tekme stres, ker podoživljam občutke iz svojih tekem.

❓ BMX je obenem tudi nevaren šport. Te je kdaj strah za svojega otroka?

Ko je Tim začel s tem športom, me ni bilo strah popolnoma nič. Ko so majhni, še ne dosejajo velikih hitrosti, ne izvajajo tehnično zahtevnih elementov. To pa se s starostjo zelo spremeni. Tim je pri 12 letih že zelo hiter, tehnično zelo dober, drzen in bojevit, kar seveda pomeni tudi večjo nevarnost padcev in posledično poškodb. Tako da ja, me postaja vedno bolj strah. Najbolj pa takrat, ko reče, da bo šel na vse ali nič.

❓ Takole 'na oko', koliko denarja gre za eno sezono?

Oprema, treningi, tekme ...v eni sezoni cca. 9.800 €.

❓ Če bi starši želeli svojega otroka usmeriti BMX, kam naj se obrnejo?

Najprej naj kontaktirajo kak kolesarski klub, potem pa je pri nas nekako tako – 'znajdi se'. Pripravljena sem pomagati in svetovati, pa tudi drugi starši znotraj kluba so na voljo za informacije in znanje. Pridružujem se sinovi želji, da bi končno tudi Ajdovščina pridobila pravo BMX progo, kjer bi naši otroci delili znanje z novimi generacijami ...

TIM ROVTAR

❓ Kateri je najlepši trenutek v tvoji dosedanji karieri?

Med najlepše trenutke štejem nastop na svetovnem prvenstvu leta 2015 v Hausen Zolderju (Belgija), ko sem bil star 9 let.

❓ Trening je sestavni del športa. Je včasih težko oditi na trening in kaj te takrat najbolj motivira?

Ja, seveda je kdaj težko oditi na trening, a takrat me najbolj motivira volja. To, kar počnem, mi je res všeč. To odtehta vse!

? Kaj ti je najbolj všeč pri tvojem športu?

Najbolj mi je všeč proga, saj je zelo razgibana in polna zanimivih objektov.

? Je kaj takega, kar te pri tvojem športu moti?

Edino to, da moramo nositi zaščitni oklep. Zavedam pa se njegove pomembnosti, saj se le tako obvarujem pred morebitnimi poškodbami.

? Kako se razumeš s sotekmovalci?

Z vsemi tekmovalci, ki jih poznam, se zelo dobro razumem.

? Do štarta tekme manjka le še 10 sekund. Kaj se ti takrat mota po glavi?

Ko je do štarta še 10 sekund, se mi po glavi ne mota čisto nič, saj me zmeraj preganja trema.

? Tvoj šport je do neke mere tudi nevaren. Te je včasih strah med tekmo?

Res da je šport nevaren, a straha ne občutim veliko.

? Kdo je tvoj vzornik in zakaj?

Moj vzornik je Nizozemec Niek Kimmann, ker je že velikokrat zmagal. Predvsem mi je všeč njegova tehnika vožnje. ✕

Gotovo ste že opazili živahno veliko gradbišče ob avtocestnem priključku na vstopu v mesto. Trenutno najhitreje rastoč objekt na začetku nastajajoče industrijske cone V Talih bo nov proizvodno poslovni prostor uspešnega ajdovskega podjetja Metal design. Na novi, dostopnejši in večji lokaciji, kamor bo proizvodnja preseljena še v letošnjem letu, bo imelo podjetje veliko več prostora za skladišče ter postavitev novih delovnih strojev, prvega od njih se veselijo že v oktobru. Uspešno širjenje podjetja pa bo povezano tudi z novimi zaposlitvami.

V nove proizvodno poslovne prostore se bo podjetje začelo seliti oktobra 2018

Razvoj, serijska proizvodnja in montaža tehnološko zahtevnih izdelkov. Na sliki invalidski voziček za angleškega kupca.

Metal design d.o.o. Ajdovščina je družinsko podjetje, ki uspešno posluje že 28 let. Je partner več zahodnoevropskih podjetij za izdelavo tehnološko zahtevnih kovinskih izdelkov. Proizvajajo izdelke in polizdelke za kmetijsko obdelovalni sektor, avtomobilsko industrijo, medicino, gradbeništvo, ogrevalne sisteme in drugo opremo. Vzporedno delujejo na prepoznavnosti lastne znamke vrhunškega pohištva, ki ga oblikujejo in razvijajo sami.

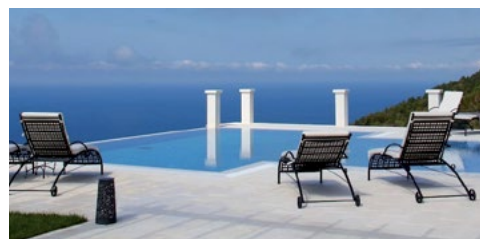
Podjetje gradi dolgoročne poslovne odnose, ki temeljijo na kakovosti, odzivnosti in zanesljivosti. Vlagajo v izobraževanje ljudi, razvoj procesov, računalniško podprto proizvodnjo ter v nove proizvodne tehnologije.

Priključki za komunalne stroje švicarskega kupca

Sodelovanje in razvoj izdelkov z evropskimi oblikovalci. Na sliki nagrajen prenosni žar Barrow (IF Design Award 2017).

Ležalniki Metal design pred vilo v Dubrovniku

Nekaj zanimivosti: Samo v zadnjem letu so v podjetju Metal design predelali preko 150 ton pločevine, profilov in cevi. Obdelujejo in varijo pa tudi aluminij in nerjaveče jeklo, ter iz njega izdelujejo zahtevne, tehnološko dovršene izdelke. Tehnološko napredna proizvodnja je specializirana za manjše in srednje serije (od 50 do 50.000 kosov letno) in vključuje laserski razrez, CNC stroje za krivljenje pločevine in cevi, CNC obdelovalne stroje, varilne robote ter vrsto drugih strojev. Planiranje procesov v podjetju že nekaj let poteka digitalizirano in avtomatizirano po smernicah Industrije 4.0; povezanost vseh delovnih strojev v računalniški sistem in zaposlenim prijazne tablice s programsko opremo omogočajo učinkovito vodenje proizvodnje in sledljivost, utemeljeno odločanje o stroških, konstantno zanesljivo kvaliteto in bistveno večjo produktivnost. J.C.

Še več brezplačnih izobraževanj za zaposlene in brezposelne

Brezplačni tečaji tujih jezikov, različne vsebine iz računalništva, komunikacije ter programi za ohranjanje zdravja so le del brezplačne ponudbe programov, ki jih bomo na **Ljudski univerzi Ajdovščina** tudi v naslednjih štirih letih izvajali za zaposlene in brezposelne starejše od 45 let.

Izkušnje z izvajanjem tovrstnih programov so zelo pozitivne. Veliko jih na takšnih tečajih napiše svoj prvi e-mail ali prvi stavek v nemščini, prvič retušira svojo fotografijo ali nariše prvi objekt v računalniškem programu 3D. To je tudi eden od ciljev projekta*, ki bo trajal do leta 2020. Vsako leto beležimo večje vpise, saj zaposleni ugotavljajo, da vse bolj potrebujejo nova znanja za lažje in aktivnejše delovanje na delovnem mestu ter osebni razvoj. Poleg tega jim je všeč tudi naš način izobraževanja. Ko enkrat pridejo k nam, si želijo še več brezplačnih izobraževanj.

Kaj je tisto, kar udeležence vzpodbudi, da se k nam radi vračajo? Ana, udeleženka tečaja italijanščine in računalništva je povedala: »Z obema tečajema sem bila zelo zadovoljna. Ne le, da sem dobila nova znanja, ampak sem se na tečaju tudi odlično počutila. Veliko smo se presmejali, tako da sem domov prišla spočita in sproščena. Izobraževanja na Ljudski univerzi Ajdovščina so prav nekaj drugega kot šolska izobraževanja. Vse je bolj sproščeno in znanje, ki ga dobimo, je zares uporabno.« Peter, ki je obiskoval program Excel, pa je povedal »Odkar obvladam Excel, v službi veliko hitreje vse opravim. Je res, da sem moral žrtvovati 50 ur mojega časa, vendar sem jih že zdavnaj pridobil, ker s pomočjo excelovih funkcij vse naredim hitreje.«

Lara, ki je obiskovala tečaj komunikacije, pa pravi: »Ta izobraževanja so meni prinesla veliko sprememb. Vedno sem se bala vprašati stvari, zdaj sem bolj pogumna. Počutim se boljše in na življenje gledam bolj pozitivno.«

Veliko zanimanje za brezplačne izobraževalne programe je tudi pri podjetjih, ki v večini povprašujejo po računalniških programih ter programih za pridobivanje kompetenc 21. stoletja. To so pogajalske veščine, presojanje in odločanje, usklajevanje z drugimi (ti. timsko

delo), upravljanje z ljudmi, kompleksno reševanje problemov ter kritično razmišljanje. Le-te se dandanes zahtevajo praktično že od vsakega zaposlenega. Pridobljene kompetence vodijo v boljšo delovno uspešnost ter večjo samozavest, s čimer se poveča zadovoljstvo med zaposlenimi ter zmanjša stres na delovnem mestu.

V pripravi so že nove izvedbe tako za **zaposlene** kot tudi za **brezposelne, ki so dopolnili 45 let**. Vse zainteresirane vabimo, da stopite v stik z nami. Pomagali vam bomo pripraviti načrt osebnega izobraževanja ter vašim potre-

PIŠE

mag. ALENKA MAGAJNE

© Ljudska univerza Ajdovščina

bam in željam prilagodili izbor programov za dvig temeljnih in poklicnih kompetenc. Prav tako ste vabljeni delodajalci, da skupaj pripravimo strateške cilje razvoja vaših zaposlenih skladno s cilji podjetja ter oblikujemo izobraževalni program posebej za vaše podjetje. Več o programih za zaposlene si lahko preberete na naši spletni strani www.lu-ajdovscina.si, pod rubriko tečaji in usposabljanja. Lahko pa nas kar pokličete na telefon 05/3664 750 ali pišete na info@lu-ajdovscina.si in si rezervirate termin individualnega svetovanja. ✕

★ Operacijo sofinancirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Izvaja se v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, prednostne osi: 10. Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost; prednostne naložbe: 10.1. Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc; specifičnega cilja: 10.1.1. Izboljšanje kompetenc manj vključenih v vseživljenjsko učenje.

Neprecenljivo

Sicer mi tega verjetno ne boste verjeli, pa vendar: prvo, česar se spomnim v življenju, so sanje, ki sem jih imela, ko sem bila stara kakšnih šest mesecev. Sanjala sem, kako sova plahutaje z ogromnimi krili švigajoč med vejicam vijuga po gozdu, kar na lepem pa se je nad menoj pojavil mamin obraz. Sova je odletela neznano kam, gozd se je razblinil, jaz pa sem zmedeno gledala gor v mamo in poskušala dojeti, kaj, hudiča, se dogaja. Medtem ko se to vztrajno (in zaman?) sprašujem še danes, pa so bile tiste sanje znanilke še neke druge stalnice v mojem življenju – ljubezni do živali. A čeprav ima vsa favna posebno mesto v mojem srcu, dobesedno odkar pomnim, pa se je ta naklonjenost v ljubezen in spoštovanje pravzaprav razmahnila po očetovi zaslugi.

PIŠE

PETRA BRECELJ

Po tistem sovjem letu se je namreč v moj spomin ugneznila jata utrinkov najrazličnejših živali, prav očetu pa se imam zahvaliti, da jih vse nediskriminatorno jemljem za sebi enake. Ničkolikokrat sva se zapeljala do 'druge rajde' in se povzpela na Goro, med hojo pa mi je naslikal živo pisani svet živalskega kraljestva, poln taščic, rogačev, močeradov, srn, šoj, murnov, zajcev in črnih. Prav na račun neustrašne nepristranskosti pa vam iz prve roke lahko povem, kako boli, ko piči čmrlj (o, ja, samica čmrlja lahko piči), kako boli, ko kljune labod, ko ušči-pne bogomolka, ko ugrizne poni ... Toliko živali sem že poskusila pobožati, da je pravi čudež, da še imam obe roki in vseh deset prstov. Toda nobena od bolečih izkušenj me ni odvrnila od namere, da si nabere lasten živalski vrt, in živo se spomnim, ko sem se pri petih letih zagledala v nekega konja – v nekega rožnatega konja.

Jasno je zaradi prostorske stiske, ki bržčas pesti sleherno družino, nastanjeno v blokovskem stanovanju, moj živalski vrt povečini ostal namišljen, a čez leta mi je malo po malo uspelo napraskati pravo pravcato krdelo plišastih medvedov, kužkov, krav, miši, pujskov in bogsigavedi česa še, lepega sobotnega dopoldneva pa sem na policah supermarketa zagledala Barbie konja. Bila je ljubezen na prvi pogled in finančnega ministra gospodinjstva sem takoj začela obstreljevati z razlogi, zakaj preprosto mora z nama, a mama kajpak ni imela posluha za moje vzdihovanje in konj je ostal na polici. Ko sva se torej brez kopitljača vrnila domov, sem meni nič, tebi nič sedla za kuhinjsko mizo in planila v jok, ona pa je naku-povalne vrečke brezbrizno odnesla v kuhinjo in brez besed pospravila nakupljeno – jaz pa sem se drla. Nato je odšla v kopalnico in se lotila čiščenja – jaz pa sem se drla. Ko je počistila

kopalnico, je začela brisati tla okrog mize, za katero sem sedela – jaz pa sem se drla. Nato je sledilo brisanje prahu po dnevni sobi – jaz pa sem se drla. Tako silovito sem tulila, da me je razbolelo grlo rotilo, naj, zaboga, že neham, a prej bi mi tiara padla z glave, kakor da bi popustila, in tako sem pretakajoč solze vpila debelo uro – prisežem. Če mi ne verjamete, vprašajte mojo ubogo mamo (telefonsko številko dobite v uredništvu). Potem pa je mama sredi mojega neutolažljivega vreščanja nenadoma naredila nekaj nepojmljivega: odlomastila je v hodnik, se obula in izginila skozi vhodna vrata. Zmedeno sem obsedela in, priznam, z veseljem utihnila, ko pa sem čez čas slišala, da se vrača po hodniku bloka, sem jasno spet vključila sirene, minuto zatem pa je mama predme na mizo truščema odložila – konja.

Ooo, sladko zmago slavje. Sladko ... a kratko.

Po samo pičle pol ure s tistim preklemanim konjem mi je brž postalo jasno, da je bil ves

vik in krik le potrata mojih glasilk. Noge se mu niso upogibale, glava se mu ni premikala, ves je bil trd kakor mrlič in samo ravnodušno je stal, plastičen in rožnat. Mislim, no, da bi me vsaj ugriznil. In tako je rožnati konjič končal na kupu preostale ropotije, prav tako nespametno pritovorjene iz te ali one prodajalne.

Ko se zdaj sprehajam med policami samopostrežnih trgovin in si ogledujem, s kakšno kramo trgovci dandanes mamijo otroške oči, si ne morem kaj, da se ne bi spomnila pripetljaja s tistim konjem, in kar milo se mi stori pri srcu, ko pomislim na vso otročad, ki se ob koncih tedna namesto po svežem zraku sprehaja po nakupovalnih središčih. Sprehod po trgovinah pač ne more nadomestiti sprehoda po gozdu. Barbie konj: 36,99 €. Robot dinosaver, ki mu bliskajo oči: 52,49 €. Plišasta sova: 13,99 €. Pristen stik z naravo? Zastonj. Saj bi rekla neprecenljivo, a zakaj bi se slepili – sodobnemu človeku 0,00 € več pomeni. Pa čeprav mi tega verjetno najraje ne bi verjeli. ✕

Skupina C-Astral
www.c-astral.com

Zagotavljamo najsodobnejši laserski in fotogrametrični zajem podatkov, njihovo obdelavo in distribucijo

GEODETSKE STORITVE

Od ureditve parcelne meje, izdelave geodetskega načrta in zakoličbe stavbe, do vpisa v kataster in pridobitve hišne številke.

DALJINJSKO ZAZNAVANJE

Sklop storitev daljinskega zaznavanja obsega celovit zajem 3D prostorskih podatkov z metodami laserskega skeniranja in aerofotogrametrije ter njihovo obdelavo. Uporabljamo terestrični laserski skener podjetja Leica ter brezpilotna letalnika Bramor ppX in multikopter, podjetja C-Astral, s širokim naborom senzorjev.

dezis
geodetske storitve

Dezis Geodetske storitve in daljinsko zaznavanje d.o.o.
Goriška cesta 12, 5270 Ajdovščina

T: 059 211 656
Email: info@dezis.si

Od temeljev do strehe – do popolne in prave trajne hiše

Goriške opekarne

Ko se prepletata tradicija in sodobni tehnološki dosežki, je kakovosten izdelek skoraj neizogiben rezultat. Goriške opekarne tradicijo opekarstva v spodnji Vipavski dolini nadaljujejo že 70 let. Modrost in izkušnje, ki so jih prejeli od svojih prednikov, so obogatili z novimi spoznanji razvojnih smernic. Prav to jim omogoča, da so njihovi izdelki prepoznavni po kakovosti – tako doma kot v tujini.

V sodobnem času, ko večino časa preživimo v zaprtih prostorih, se trendi bivanja nenehno spreminjajo. Energijska učinkovitost novega objekta je danes samoumevna.

Z vgradnjo opeke v ospredje prihaja kakovost bivanja

Opeka je naraven, ekološko nesporen material. Kot taka nudi zdravo in čisto bivalno okolje. Gradnja s toplotno izolacijsko ali klasično opeko, ki ima naravno sposobnost sprejemanja (akumuliranja) toplote, nam omogoča, da toploto v zimskem času uspešno zadržimo v prostoru. Obenem masivne in z zunanje strani izolirane stene v poletnih mesecih z zadrževanjem prijetnega hladu uspešno preprečujejo pregrevanje objektov. V opečnih objektih kratkotrajnih temperaturnih nihanj skorajda ne

zaznamo. Prehodi med letnimi časi pa so počutju in porabi energije prijazni. Opeka »diha« – zaradi odličnih paro-difuzijskih lastnosti sprejema in oddaja vlago, zato se relativna vlažnost v prostoru po vgradnji porozne opeke giblje med 50 in 60 %, kar je optimalna naravna vlažnost. Kombinacije temperature zraka, sten in zračne vlažnosti odločilno vplivajo na notranjo bivalno klimo. Od tega je odvisna kakovost bivanja, naše zdravje in počutje.

Opeka Goriških opekarn je narejena iz popolnoma naravnih materialov (izbrane gline in vode). V procesu žganja doseže svojo končno obliko, ki se kasneje ne spreminja več. Naravna opeka količinsko predstavlja večino bivalnega prostora, zato ima tudi enega največjih vplivov na ugodne mikroklimatske razmere v njem.

Goriške

Z vrstoboljšav na področju oblik, načinov vgradnje in izboljševanja termičnih in akumulacijskih lastnosti lahko danes v Goriških opekarnah izbirate med tehnološko izpopolnjenimi zidaki različnih karakteristik:

- **Go term** – toplotno izolativna opeka
- **Go max** – opeka večjih formatov za hitro gradnjo
- **Go mini** – sodobno oblikovana opeka za enostavno gradnjo
- **Go modul** – klasična opeka, ki nas spremlja od vsega začetka
- **Go ove** – opečni elementi za vertikalne in vogalne protipotresne vezi

Go Mini 33 © Goriške

Poleg velike izbire zidakov za nosilne in neno-silne stene je v Goriških opekarnah poskrbljeno tudi za posebne izdelke, namenjene izdelavi odprtin za stavbno pohištvo in montažnih opečnih stropov. S celotno paleto proizvodov so obenem podani izpopolnjeni zidni sistemi. Sistemske tehnološke rešitve za posamezne detajle so testirane in pripravljene vnaprej. S tem se optimizira čas in izkoristi vgrajeni material brez dodatnih del in stroškov.

Korci, prava kritina za pristen izgled primorskih hiš

K tipični arhitekturi na tukajšnjih strehah že mnoga stoletja spadajo tudi korci kot najbolj značilna kritina, sovpadajoča z barvo in čarom vinogradov, nasadov breskev in oljk. Sama oblika korca se je izoblikovala že pred več kot dva tisoč leti, ko so jo v naše kraje prinesli Rimljani. S časom se je oblika z značilnim visokim valom izkazala kot najbolj primerna in predvsem ključovna primorskim vremenskim pogojem.

V Goriških opekarnah so z investicijo v nov obrat proizvodnje korcev dvignili kvaliteto raven te kritine med najboljše, kar potrjuje tudi 33-letna garancija. Poleg izboljšav na področju kvalitete so izpopolnili tudi sistem montaže in pritrdjevanja. Nekoč izključno uporabo malte kot pritrdilnega materiala so danes zamenjali suhomontažni načini pritrdjevanja. Prav sistemi pritrdjevanja korcev in specifična oblika te kritine so se v dneh z orkansko burjo izkazali kot najodpornější. Visok val in večje število kosov na kvadratni meter ter razporejenost zračnih rež po celotni površini predstavljajo ključni dejavniki pri kljubovanju močnim sunkom burje. Obenem ta kritina omogoča najintenzivnejše prezračevanje. Prav s prezračevanjem se podaljšuje življenjska doba samega ostrešja in učinkovito zniža temperatura na podstrešju v poletnih mesecih.

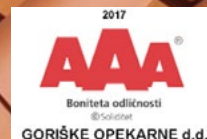
Z namenom ohranjanja primorske krajine in njenih arhitekturnih biserov so v podjetju Goriške opekarne pripravili široko kolekcijo barvanih korcev. Obenem nudijo svetovanje in brezplačno strokovno pomoč v vseh fazah vgradnje. Korec kot pokrivni element naših streh, z velikim doprinosom Goriških opekarn, ohranja status tipične primorske kritine.

Opečni izdelki, izdelani iz plemenite narave gline, slovijo po kakovosti tudi v tujini

Proizvodnja opeke in kritine je regulirana s povpraševanjem na trgu in se od začetka leta 2014 spet konstanto povečuje. Več kot 40 % prodaje ustvarijo z izvozom, predvsem na hrvaško in italijansko tržišče. Z zidnim programom in kritino so pomemben ponudnik na slovenskem trgu, kjer dosegajo visok tržni delež, pa tudi na Hrvaškem, predvsem na področju Istre in Kvarnerja. Poleg sosednjih držav njihovi izdelki sežejo vse tja do Estonije, Švice in Avstralije.

Korci, kritina primorskih hiš © Goriške

Z uporabo preizkušenih sistemskih rešitev bodo 70-letno tradicijo opekarstva nadaljevali tudi v prihodnosti.

Hiša, zidana iz opeke, je prava trajna hiša, namenjena več generacijam. Naravna, tehnološko dovršena in zdravju neoporečna opeka omogoča zdravo in udobno bivanje, zato je gradnja hiše iz opeke naložba, ki se obrestuje vse življenje. Cilji vsakega, ki načrtuje gradnjo, so kakovosten, energetsko varčen in trajen objekt, v katerem bodo prijetne razmere za bivanje. Z dovršeno naravno opeko in kritino Goriških opekarn so ti cilji preprosto uresničljivi. ✕

Imamo še veliko asov v rokavu

Ne podrejšo se trendom

V skupini ReRum nenehno #dogajadogaja, kot se glasi tudi njihov slogan. Izdali so že četrto studijsko pesem z naslovom V očeh. Širši javnosti so se leta 2016 prvič predstavili s skladbo Njen ritem. Ta je bila, kot pravijo fantje, presenetljivo dobro sprejeta, kar je jim dalo krila, da poletijo na svojih sanjah. Zasedbo sestavljata kantavtorja z Gore Dejan Likar in Andrej Česnik ter Jure Vučko na tolkalih. Fante je povezal predvsem skupen pogled na glasbo – ustvarjajo zase in iz sebe, pravijo. Obenem jih družijo tudi prijateljstvo, ki je osnovni pogoj za uspeh skupine. Dejan je obraz skupine, Andrej srce, Jure pa predstavlja razum, tisto racionalno plat, kar skupaj ustvari celoto – ReRum. Njihovo stališče do glasbe je jasno: temeljijo na avtorskih skladbah v celoti in se ne podrejšo trendom. Slutiti je, da mladim glasbenikom zagona in energije ne primanjkuje. Naj dogaja!

🔍 Kam segajo začetki skupine ReRum?

Andrej: Začeli smo v Bar Hiša mladih v Ajdovščini, novembra 2016. To je ta uradni začetek. Neuradno pa smo glasbo ustvarjali, ne da bi niti vedeli – vse bolj tako za šalo. Dobivali smo se na podstrešju in tam sproščeno kovali prve verze.

🔍 Najprej je nastal duet, nato pa ste v svojo zasedbo dobili še tretjega člana. Kako je prišlo do te naveze?

Dejan: Duet je nastajal tako, da sva z Andrejem združila vsak svoje note in besedilo. Nastal je komad Njen ritem, ki je na socialnih omrežjih takrat dosegel velik uspeh. Ta odziv nam je potem dal potrditev, da delava dobro. Jureta sva potem vključila medse kmalu po objavi prve skladbe in postali smo skupina ReRum.

Prvi koncert ste okronali v Ajdovščini. Kdaj ste se predstavili domači, gorjanski publiki?

Andrej: Koncert je sicer bil v Ajdovščini, podpora pa je bila z Gore. Veliko domačinov nas je prišlo takrat podpirat. In ni ga lepšega občutka kot to, da te podpirajo najbližji. Trema je bila sicer zaradi pričakovanj ljudi toliko večja. Ko nas je ponesla glasba in smo začutili še energijo publike, je vse šlo samo še navzgor.

Dejan: Za ta koncert smo pripravili presenečenje, ker se nama je prvič pridružil Jure. Po njegovem prihodu smo imeli tudi koncert na Gori, kjer smo razkrili ime skupine.

Jure: Naše ime ima več pomenov – pomeni dogajanje, pa tudi revolucijo, inovativo ... predstavlja nekaj novega v svetu. Konec koncev predstavlja nas, saj smo si z glasbo odprli nov svet.

Kako se je od razkritja imena skupine nadaljevala vaša pot?

Andrej: Iz koncerta na koncert. Takrat je res začelo dogajati na polno. Prej smo igrali na podstrešju sami sebi, da smo si lepšali popoldneve in dolge zimske večere na Gori. Z Dejanom sva pravzaprav začela sedem let nazaj, pa niti vedela nisva. Takrat to nisva jemala kot glasbeno pot.

Najlažje je narediti priredbo in uspeti. Dvigniti publiko na noge s svojim komadom – to je uspeh! K temu stremimo.

Dejan: Odskočna deska na naši poti je bil gotovo koncert v Pivnici Union v Ljubljani. Prišli smo v ožji izbor – na enem izmed izborov nam je uspelo tudi zmagati. Žal nam potem ni uspelo priti dlje. Naša konkurenca je želela narediti vtis predvsem s preigravanjem znanih komadov in ustvariti vzdušje za publiko. Mi pa smo želeli publiko predstaviti to, kar je samo naše. Vemo, da je s tem dandanes težko 'zažgati'. A mi se ne damo.

Kaj menite, da vas najbolj odlikuje? Po čem ste najbolj prepoznavni?

Andrej: Prav po tem, da ustvarjamo avtorske komade. Želimo uspeti samo s svojim načinom dela.

Zgodilo se je že, da so se nam ponudili pisci besedil, pa smo jih zavrnil. Ustvarjamo to, kar želimo mi in ne kdo drug. To je naša stvar, naš bend, naše ideje, naša glasba.

Dejan: Najlažje je narediti priredbo in uspeti. Dvigniti publiko na noge s svojim komadom – to je uspeh! K temu stremimo.

Jure: Imeti moraš pogum, da si upaš igrati samo avtorske komade. Dandanes je pomembnejše 'napaliti' publiko s hiti. To je najlažje. Mi pa vztrajamo pri svojem. Upamo samo, da bodo to začutili tudi poslušalci.

© ReRum

Sebe vidimo kot slovenski Coldplay.

© ReRum

Povabili so nas tudi na Slovenija ima talent, kar pa smo zavrnil. Hvala, ne! Ni to pot, po kateri želimo stopati. Tovrstni televizijski spektakli dosegajo gledanost na podlagi šova. Mi pa želimo do svojih poslušalcev priti po drugi, pristnejši poti.

📍 Jure in Dejan živita na obali. Kako funkcionira gorjansko-obalna naveza?

Jure: Moja mama je sicer iz Ajdovščine, živimo pa na obali, ja. Pomembno je predvsem to, da se je med nami spletlo prijateljstvo. To nam olajša marsikatero usklajevanje.

Andrej: Vaje imamo na Gori, na Predmeji v dvorani KS. Pa tudi v Kopru, vse odvisno od dogovora. Videospote smo večinoma snemali na obali, pripravljamo pa v kratkem tudi spot, posnet na Predmeji.

📍 Vaši videospoti so tako kot vse vaše skladbe zelo čutni. Kdo je idejni vodja pri tem?

Dejan: Jure ima inovativne ideje. Vsak potem nekaj doda. Za zadnji videospot smo želeli dati vse v celoto, tako da se poklopi pesem od naslova do zadnje pike. V svoje delo vključujemo tudi druge ljudi, ki nam prinašajo nove ideje, poglede.

📍 Besedila pišete sami?

Dejan: Naš zaklad za besedila je Andrej. Glede tega imamo res srečo. Materiala nam ne zmanjka še vsaj za deset let naprej.

Andrej: Zgodilo se je že, da so se nam ponudili pisci besedil, pa smo jih zavrnil. Ustvarjamo to, kar želimo mi in ne kdo drug. To je naša stvar, naš bend, naše ideje, naša glasba.

Jure: Ni v naši domeni, da bi nam drugi pisali besedila. To je moj komad in napisal ga bom tako, kot čutim. V glasbo smo šli z namenom, da bomo lahko delali s prostimi rokami in ne po vzorcih koga drugega.

📍 Je besedilo podlaga za glasbo ali obratno?

Dejan: Ravno obratno. Najprej imamo glasbo, nato pa napišemo tisto, kar čutimo ob tej glasbi. Vse gre seveda na podlagi življenjskih izkušenj. In ni večje pohvale, kot če ti kdo reče, da se je v našem komadu 'našel'.

© ReRum

© ReRum

Andrej: Besedila izhajajo iz srca. Sebe vidimo kot slovenski Coldplay. Hočem reči zaradi emocionalnosti besedil, ki jih znajo tako čutno predstaviti skozi glasbo. To si želimo tudi mi.

Jure: Pomembno je najprej, kaj besedila pomenijo nam, šele nato to lahko prenesemo naprej. To je tista osebna plat glasbe.

Včasih so ljudje iz vsakdanjika pristnejši od tistih, t. i. 'profijev'.

? **Koliko pesmi ste že ustvarili?**

Dejan: Avtorskih imamo zaenkrat 25. Igrali smo jih 11, za ostale javnost še ne.

Andrej: Ja, imamo še veliko asov v rokavu. Sicer bi lahko takoj dali vse ven, a zakaj.

Jure: Postopoma želimo predstaviti svoje komade, a najprej želimo posneti še kakšno studijsko pesem več. Tako da bi bilo na YouTube kanalu čim več naših skladb. Saj vemo, če nekaj klikneš in ti je to nekako všeč, klikaš naprej.

Naša glasbena načela pa ostajajo nedotaknjena. Ne podrejamo se trendom.

? **Kako sicer promovirate svojo glasbo?**

Andrej: Glavni vir so socialna omrežja. Deljenja, všečki, objave – to je pokazatelj popularnosti. Brez tega te danes ni.

Dejan: No, pa seveda koncerti – tako na obali kot v domačem okolju. Sodelovali smo na Caprisovem koncertu, pa Kaševem letnem vrtu z Rudijem Bučarjem ... nenazadnje pa smo se udeležili tudi nekaj festivalov.

Jure: Ja, prijavi smo se na Melodije morja in sonca, kjer smo dosegli vzpodbuden rezultat. Nismo sicer prišli v zadnji izbor. Za nas je bila pohvala že to, da je naša avtorska pesem sploh bila slišana in poslana naprej. Vse se zgodi z razlogom. Ne vem sploh, če bi bili kos tako velikemu festivalskemu dogajanju. Ni dobro prehitovati stvari. Ostanimo raje v svojih okvirjih, zaenkrat.

© ReRum

© ReRum

Andrej: Povabili so nas tudi na Slovenija ima talent, kar pa smo zavrnil. Hvala, ne! Ni to pot, po kateri želimo stopati. Tovrstni televizijski spektakli dosegajo gledanost na podlagi šova. Mi pa želimo do svojih poslušalcev priti po drugi, pristnejši poti.

❓ Kdaj se obeta izdaja albuma?

Dejan: Enkrat v letu 2019. Delamo na polno. Poleg štirih studijskih komadov, ki so že zunaj,

imamo še tri, ki čakajo na objavo – Spet in spet, Tvoj dan in Svet dovoljenih stvari. Vse pa je odvisno od finančne plati zgodbe. Veliko ljudi nam sicer pomaga s prostovoljnim delom, a vseeno se vse začne in ustavi pri denarju.

Jure: Pomagajo nam ljudje, ki so bili na začetku svoje poti v podobni situaciji – tako s finančnega kot organizacijskega vidika, kar zelo cenimo. Želijo nas popeljati po čim bolj ravni poti. Hvala vsem!

Andrej: Brez vas ni nas!

❓ Menite, da imate v glasbenem svetu dovolj zagona za uspeh?

Andrej: Mladim je danes težko na vseh področjih udejstvovanja. Z negotovostjo uspeha se spoprijemamo tudi sami. Menim, da se je treba truditi vsak dan, vsako sekundo. Samo dajati je treba in prej ali slej se ti bo vrnilo.

Dejan: Vendar dajati moraš pristno. Takoj se opazi, če 'fejkaš'. Sprejeta je tista glasba, ki prihaja iz srca. Če si iskren glasbenik, ti bodo ljudje z veseljem prisluhnili. Včasih so ljudje iz vsakdanjika pristnejši od tistih, t. i. 'profijev'.

Jure: Z našim igranjem, ki bazira na akustiki, je težko napolniti dvorano. To vemo. S studijsko oblikovano pesmijo to narediš 'v šusu'. Akustika ni tako poslušljiva, zato težko prideš na primer med radijske poslušalce. Naša glasbena načela pa ostajajo nedotaknjena. Ne podreja mo se trendom. ✖

© ReRum

zavod za medgeneracijsko solidarnost

Brezplačni prevozi za starejše

Z brezplačnimi prevozi vam omogočamo, da obiščete zdravnika, se odpravite po nakupih, se srečate s prijatelji, se udeležite kulturnega dogodka ipd. Storitev je na voljo starejšim občanom Ajdovščine.

Vabljeni, da nas pokličete.

051 33 99 44

info@sopotniki.org
www.sopotniki.org

Vabljeni v trgovino Ajdovščina.

Navdušila vas bo s popolno in izredno ugodno ponudbo izdelkov izpod rok pekovskih, slaščičarskih, mlinarskih in testeninarskih mojstrov. V njej lahko dobite veliko izbiro svežega kruha, pekovskega peciva, slaščic in piškotov ter bogato ponudbo ostalih Mlinotestovih izdelkov: testenin, mok in drugih mlevskih izdelkov ter sendvičev po izredno ugodni ceni.

V TOREK KUPUJ CENEJE!

**ob nakupu nad
40 eur v torek,
10 % popust
za nakup
naslednji torek**

Popust prejmete vsak torek ob nakupu nad 40 eur. Popust lahko vnovčite naslednji torek v trgovini Mlinotest ob predložitvi kupona na blagajni. Popusti se med seboj ne seštevajo. Popust ne velja za cigarete in tobačne izdelke, mobi kartice, časopise, plinske jeklenke, izdelke Mesnice Rovtar in vinoče.

MLINOTEST ŽIVILSKA INDUSTRIJA d. d., Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina

Ves čas sveže za vas.

ново!

- gurmanski nadevi
- skrbno izbrane sestavine
- kot doma narejene
- brez dodanih konzervansov in umetnih arom

Dobrodošli za našo mizo